REV J W VAN WEELDEN
CHATHAM ONT

ABC AUDITED PAID CIRCULATION

CALVINIST CONTACT

DUTCH-CANADIAN CHRISTIAN WEEKLY

Address all communication to: Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Station B. Hamilton, Ont. — Phone 547-1488 and 547-1489

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa, Ontario, and for payment in cash, Postage paid at Hamilton.

JANUARY 6, 1967 — No. 782 — 22nd YEAR OF PUBLICATION

Over de omvang van de Zondvloed

①

In de eerste druk van de Chr. Encyclopaedie (uitg. Kok, Kampen, 1926) komt een merkwaardige plaat en een merkwaardige kaart voor.

De **plaat** bestaat uit een combinatie van 16 kleine tekeningetjes, die het zondvloedverhaal volgens de Amerikaanse Lenape-Indianenstam weergeven; die tekeningetjes waren oorspronkelijk op berkenschors gemaakt, en het onderschrift onder het eerste luidt: 'Lang geleden was er een machtige slang, die het mensdom vijandig was'; dat onder het laatste: 'De wateren daalden; het werd droog. De zee werd stil. De grote slang ging heen.'

De **kaart** is een wereldkaart, die laat zien hoe wijd de zondvloedverhalen op de aarde verspreid zijn; door tekentjes is aangeduid waar men uitvoerige zondvloedverhalen kan vinden; en ze komen voor in alle werelddelen, merkwaardig genoeg het meest onder de Indianen in N. en Z. Amerika; ook regenboogverhalen blijken voor te komen, zowel in Amerika, Afrika als in Midden-Europa, en volgens het bijschrift van dr. Van Deursen bijna altijd met de vermelding van zijn verzoenende betekenis.

Van Deursen spreekt van ruim **300 zondvloedverhalen**, die over de hele wereld bekend zijn, en zijn conclusie is: 'Wij menen, dat deze zondvloedverhalen alle de herinnering bewaren van de Bijbelse Zondvloed; dat die herinnering daarvan bij de volken is gebleven en dat zij de overlevering daarvan versierd hebben met toevoegingen, welke zij vonden in plaatselijke omstandigheden.'

De tweede druk van dezelfde Encyclopaedie (1961) mist beide de plaat en de kaart. Het artikel over 'Zondvloedverhalen' van de hand van dr. Van Deursen is vervangen door een ander van prof. dr. J. Schoneveld, en zijn conclusie is een andere dan die van zijn voorganger. Hij schrijft: 'Aan lokale overstromingen, die zeer hevig zijn geweest, zou een algemeen karakter gegeven kunnen zijn, ook kan zich bij de verbreiding van de zondvloedverhalen invloed van de Bijbel, b.v. door de zending, hebben doen gelden. Maar bij het voorkomen van enige honderden zondvloedverhalen is daarmee toch niet alles gezegd en moet er ook rekening gehouden worden met een mogelijke herkomst van deze verhalen uit de oerherinnering van een catastrofaal gebeuren in de voortijd.'

Het is niet toevallig, dat prof. Schoneveld aarzelt in zijn indicatie van de oorsprong van de zondvloedverhalen.

Ook het voorafgaand artikel in laatstgenoemde Encyclopaedie is van zijn hand, dat over de zondvloed gaat; en daarin verklaart hij: 'De vraag of de zondvloed zich over de gehele aarde heeft uitgestrekt, wordt door het bijbels zondvloedverhaal niet beantwoord. Dit heeft geen andere strekking dan te spreken over een universele strafoefening en leent zich niet voor het oplossen van geologische problemen. Gen. 2-11 speelt zich geheel af binnen wat men noemt de toenmaals bekende wereld. Uitdrukkingen als 'de aarde' (6:17; 7:10; 9:11) en 'alle hoge bergen onder de ganse hemel' (7:19) moeten mogelijk binnen de aardrijkskundige horizon van de schrijver verklaard worden.'

De kwestie van **de omvang van de zondvloed** is niet nieuw.

Volgens prof. H. Bavinck is de kwestie van 'het totale of partiële van de zondvloed' altijd in discussie geweest 1) en ook onder de Gereformeerden (en Hervormden) was geen eenstemmigheid op dit punt.

Niemand minder dan Abraham Kuyper verdedigde in 1895 de mogelijkheid van een zondvloed van beperkte omvang, toen hij zijn artikelen over **De Gemeene Gratie** in de Heraut begon te publiceren, hoewel hij hierin niet erg standvastig was. Een lezer opperde bedenkingen tegen zijn voorstelling 'dat allicht niet heel onze aardbol met den Zondvloed overdekt is geweest'; Kuyper antwoordde, dat 'hij aan dit geschil weinig waarde hechtte.' Maar zijn eerste argument ter verdediging van zijn standpunt is dan, dat de Schrift zelf zegt dat de zondvloed alle hoge bergen, die onder de ganse hemel zijn, bedekte, en dat ze dan als hoogste berg de berg Ararat noemt, terwijl er toch heel wat bergtoppen op de wereld zijn, die ver boven de Ararat uitgaan. De zwakheid van dit argument was ongetwijfeld, dat in Gen. 8:4 met geen enkel woord gezegd wordt dat de Ararat de hoogste berg was; en ik noemde Kuyper weinig standvastig, omdat in een later artikel hij **juist het omgekeerde** zegt. Hij wijst er dan op, en zeer terecht, dat de zondvloed veel **meer** is geweest dan het opkomen en weer wegtrekken van een watervloed; hij spreekt dan van een catastrofe, waarin de hele aarde betrokken was, dat er 'geweldige scheuringen, verzettingen, inzakkingen en opbarstingen hebben plaats gehad', en dat onze aarde na de zondvloed een andere gedaante toonde dan voor de vloed. En in dat verband wijst hij opnieuw op de berg Ararat.

Hij schrijft (uitgaande van de dezelfde geheugenvergissing als tevoren): 'Ook het feit dat Gen. 8:4 de berg Ararat als de hoogste berg noemt, terwijl het een feit is, dat er thans veel, veel hogere bergen gevonden en beklommen zijn, spreekt ons van een geweldige verandering die in de aardkorst moet hebben plaats gegrepen.' 2)

Eerst benadrukte Kuyper het feit, dat de zondvloed een locaal karakter moet hebben gehad, omdat er hogere bergen waren dan de Ararat in andere delen van de wereld. Maar daarna accentueert hij het feit, dat (zoals hij meende) de Ararat toen **inderdaad** de hoogste was, maar dat juist door de zondvloed-catastrofe er **daarna** hogere bergen zijn ontstaan.

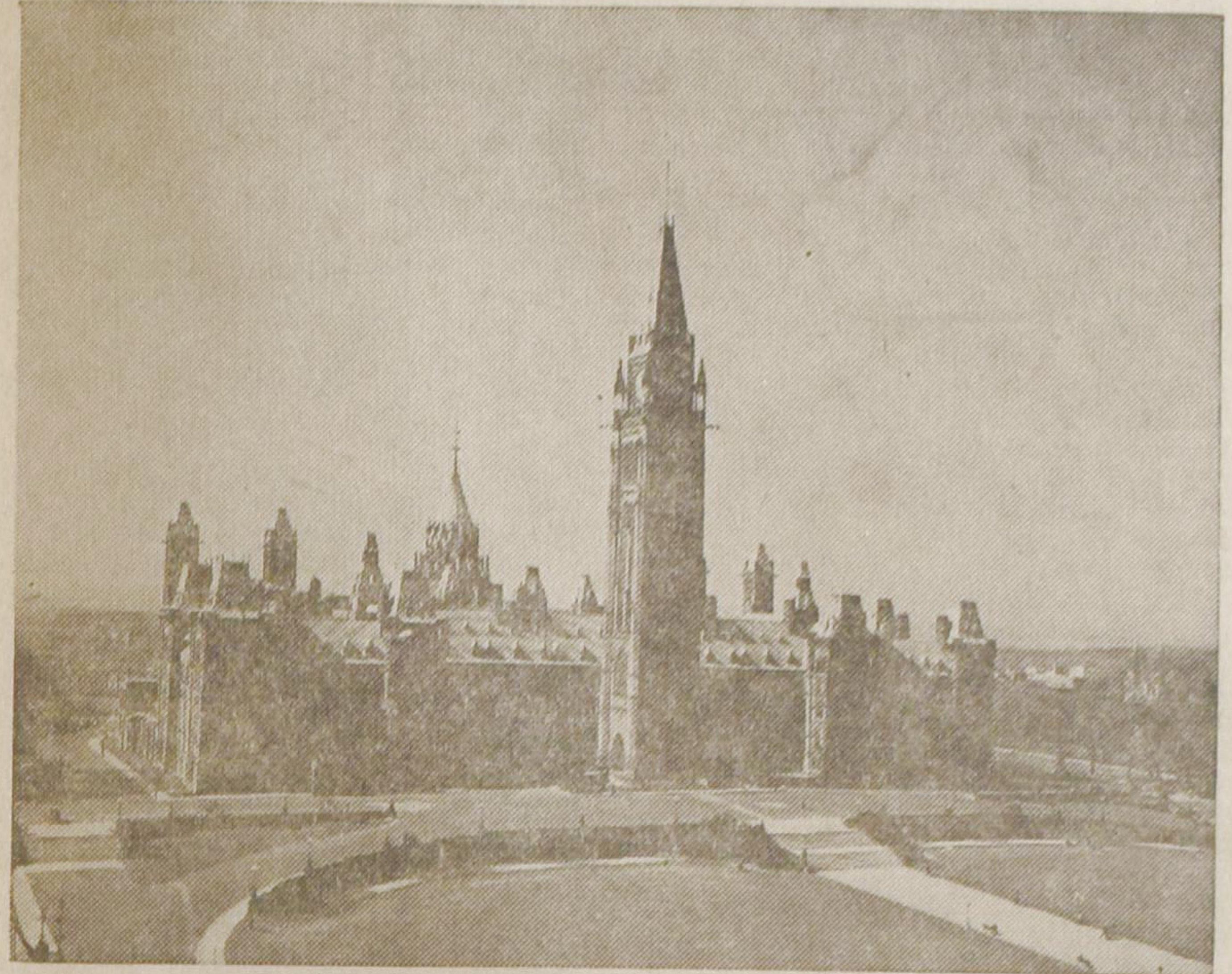
Bavinck wijdt aan deze hele kwestie een meer diepgaande bespreking. Hij verklaart, 'dat de Schrift en de eenparige traditie van bijna alle volken van een ontzaglijke vloed verhaalt, die een geweldige omkeer heeft gebracht in heel de toestand der aarde.' En hij voegt eraan toe, dat 'de algemeenheid der diluviale formaties bewijst, dat de zondvloed zich over heel de aarde moet hebben uitgestrekt.' 3)

In diezelfde tijd schrijft de voortreffelijke exegeet J. C. Sikkel zijn **Boek der Geboorten** (verklaring van Genesis). Hij komt, na een uitvoerige uiteenzetting, tot de scherpe conclusie: 'Wie bij den Zondvloed aan een jaarlijkse regentijd denkt of aan een rivieroverstroming, aan een natuurlijke gebeurtenis van buitengewone omvang, die **ontkent** de Zondvloed der Schrift.' 4) En het is zeer merkwaardig in zijn boek beschouwingen te lezen, die sterke overeenstemming vertonen met het onderzoek van de Amerikaanse geleerden Morris en Whitcomb, waar we in een volgend artikel nog over hopen te spreken.

De lijn van Kuyper in zijn eerste Herautartikelen, die van een partiële vloed, is **opengelaten** door prof. G. Ch. Aalders in zijn uitvoerige exegese in de Korte Verklaring. Evenals Kuyper deed beroept hij zich op verschillende teksten, waarin van 'de ganse aarde', of van 'alle volken' gesproken wordt, terwijl toch kennelijk 'de toenmaals bekende en bewoonde wereld' bedoeld wordt. (Joz. 4:24; 1 Kon. 4:34; Jer. 34:1; Dan. 2:39; 1 Sam. 17:46; Luk. 2:1; Rom. 10:18.) Overigens voegt hij hieraan toe, dat exegetisch geen zekerheid valt te geven en dat de bewoordingen van de tekst zowel een ruimere als een engere interpretatie toelaten.

L.Pr.

1) Ger. Dogmatiek 4, II, 1928, blz. 455.
2) A. Kuyper, De Gemeene Gratie 2, blz. 49, 50, 62, 63, 88, 89.
3) Ger. Dogm. II, blz. 468, 469.
4) J. C. Sikkel, Het boek der Geboorten, 2, blz. 292.

Gedurende het jaar 1967 zal veler aandacht gericht zijn op Ottawa als het centrum van het jubilerende Canada. Allerwege zijn plannen beraamd en projecten ontworpen voor een waardige herdenking van het honderdjarig jubileum van Canada als een natie. Ook ons blad zal in de loop van dit jaar met een speciaal "Centennial issue" uitkomen.

Ons christelijk volksdeel, waarvan wij menen deel te mogen uitmaken, vinde in dit jubileum een aanleiding om God te erkennen in Zijn leiding in onze historie en daarvan te getuigen.

EEN OMSTREDEN BEWIND

Buitenlands Overzicht
door
Prof. Mr. L. W. G. Scholten

Over het algemeen geniet Spanje in Nederland nu niet direct een gunstige reputatie, tenzij dan als land van herkomst van St. Nicolaas en als vakantieverblijf aan de kust tegen matige prijzen. Maar overigens wordt Spanje nog steeds onder de schooljeugd herdacht als het vaderland van Philips II en van Alva. Het is dan ook amper een eeuw geleden, dat een der meestgebruikte leesboekjes van de lagere school de gruwelen van de "Spaanse tyrannije" tot onderwerp had. In onze dagen spreekt men veelvuldig over het fanatieke karakter van het Spaanse Katholicisme, dat voor de slechts enkele duizenden Protestanten geen rustig plaatsje aan de haard gunt. Bovendien herinnert men zich maar al te goed, dat Spanje tegenover het nationaal-socialistische Duitsland enkele jaren een welwillend neutrale houding aan heeft genomen en dat de zogenaamde "blauwe divisie" een welkome steun heeft geboden aan de Duitse troepen op het Oostfront. En bovendien weet vrijwel iedereen in Nederland, dat het regeringssysteem van Spanje allerlei trekken vertoont, die verwantschap vertonen met het fascisme van Mussolini en het nationaal socialisme van de Führer.

Maar men vergeet bij dit alles geheel, dat Spanje tussen 711 en 1492 vaak met de moed der wanhoop heeft gestreden tegen het uit Afrika oprukkende Mohammedanisme. Het Middeleeuwse Spanje heeft zevenhonderd vijftig jaar het christelijk Europa verdedigd tegen de Moren. Is het dan wonder, dat het Spaanse volk gedreven wordt door religieus fanatisme en dat het in zijn godsdienst nationale steun zoekt?

Bovendien heeft Spanje meer dan enige Europese staat in de nieuwe geschiedenis het christendom gepredikt aan de Amerikaanse heidense volken. Dat het daarbij vaak methoden heeft gevolgd, die thans als gruwelijk worden ervaren kan men echter moeilijk vergeten.

Nu heeft Spanje echter gedurende de meer dan vier eeuwen het moeten doen met vorsten uit het huis Habsburg, die niet geschitterd hebben door grote verstandelijke kwaliteiten. Sinds Napoleon ging echter het moderne liberalisme niet aan Spanje voorbij. Vandaar dat telkens revolutionaire bewegingen het volk in opschudding brachten, zodat langs onregelmatige weg de ene vorst door de andere werd vervangen. Tenslotte legde in 1931 de laatste koning onder revolutionaire druk de kroon neer. Spanje werd een republiek. Het was te verwachten, dat onder het nieuwe bewind het anticlericalisme hoogtij vierde. Weer werd met fanatisme gestreden. Aan de uiterste grenzen braken opstanden los, die onafhankelijkheid van het centraal bestuur in Madrid ten doel hadden, vooral in Cataloniё en Baskenland.

Geleidelijk leek Spanje naar rust te neigen. Maar na de verkiezingen van 1936 braken allerlei stakingen uit tegen de gematigde republikenen. Er werd ontzettend gewoed tegen kerken en kloosters. Vroegere monarchalen en leden van de falange, een organisatie, die aan het fascisme verwant was, kwamen in verzet. In de zomer van 1936 brak in Spaans Marokko een volledige burgeroorlog uit, onder leiding van de uit Marokko naar Spanje overgestoken generaal Franco. Van dat ogenblik af zet deze zijn stempel op de Spaanse geschiedenis. Op de allergruwelijkste manier werd van weerszijden de strijd gevoerd. Italië, Duitsland en meer in het verborgen Portugal steunden het opstandige bewind. Linkse strijders voegden zich uit allerlei Europese landen bij de republikeinen, ook uit Nederland. Op 1 april 1938 werd tenslotte vrede gesloten. Het aantal gevallenen aan beide zijden bedroeg meer dan een miljoen en groot was ook de schade aan kunstschatten en economische goederen.

Het was thans de taak van Franco een bewind aan Spanje te geven, dat beantwoordde aan de behoefte van de bevolking. Het werd een koninkrijk zonder koning. Franco trok vrijwel alle macht aan zich. Zelfs de eenheidspartij, de phalange, werd sterk in invloed beperkt. Franco werd bijgestaan door een raad van het koninkrijk. Ministers werden door hem benoemd. Een wetgevend lichaam bestond uit hoge functionarissen. Het volk miste alle invloed. Ook het bestuur van provincies en steden werd sterk autoritair geregeld. Van geestelijke vrijheid was geen sprake. Verenigingen van arbeiders en studenten stonden onder zware druk of werden verboden. In het buitenland verwekte vooral de beperking van de godsdienstvrijheid, waaraan overigens Franco niet de meeste schuld had, grote verontwaardiging. Vooral de geestelijke onderdrukking werd in brede kringen sterk gevoeld, omdat het Spaanse volk op litterair gebied en op dat der beeldende kunsten tot op heden van rijke begaafdheid blijkt geeft.

Vooral het autoritaire bestuur maakte, dat Spanje na de wapenstilstand in conflict kwam met de Verenigde Naties, waarop men is terug gekomen, toen vooral de Verenigde Staten in gingen zien, welk machtig strategisch steunpunt het Pyrenese schiereiland bij een eventuele inval der Russen in West Eropa kon vormen. Sindsdien is er nauwe samenwerking, wel niet met de Navo, maar toch met Washington.

Evenwel rust het gehele bewind in handen van één man. Deze is reeds hoog bejaard. Geen wonder, dat men zich over zijn opvolging bezorgd maakt. Het vroegere koningsgeslacht is echter lichamelijk en geestelijk zeer zwak. En Franco is niet van plan zijn zo zorgvuldig opgebouwd rijk aan onbekwame handen over te geven. Vandaar dat zijn jongste staatshervorming zo de belangstelling heeft getrokken, vooral ook, omdat hij deze door een volksstemming wilde laten goedkeuren. Nu is het bekend, dat een volksstemming altijd de neiging heeft een conservatieve uitslag aan te geven.

Franco stelde voor, wat op veertien december met overgrote meerderheid is bevestigd, dat het Spaanse volk, dat zich kenmerkt door individualisme en extremisme geen behoefte heeft aan een westerse democratie en aan politieke partijen, waaruit voor Spanje licht anarchisme voortvloeit, maar aan een systeem van echte volksvertegenwoordiging. Honderd van de zeshonderd leden van de Cortez zullen gekozen worden door de gezinshoofden en hun vrouwen, d.w.z. twee uit elke provincie. De raad van advies zal met enkele gekozen leden worden uitgebreid. Deze zal een voordracht van drie maken voor een premier, die voor vijf jaar zal worden gekozen. Over een aan te wijzen koning werd niet gesproken, wel over diens rol bij afwezigheid van de caudillo. De phalange zal worden gereorganiseerd en een orgaan daarvan zal enige invloed krijgen op het bestuur. Verder zal een sterkere organisatie plaatsvinden van corporaties. Het toezicht op de vakbonden blijft gehandhaafd.

Van groot belang kan worden de bepaling, dat de staat godsdienstvrijheid voor niet-katholieken zal toestaan. Dit moet echter nog geregeld worden in een wet.

Het schijnt, dat Franco op enkele punten de democratische weg op is gegaan. Daar staat tegenover, dat de wijze waarop het referendum is voorbereid nu niet bepaald getuigt van democratische vrijheid en gelijkheid.

Aan de andere zijde moet toch tot eer van het bewind van Franco worden erkend, dat Spanje in die tijd meer is vooruitgegaan, dan in lange jaren van monarchie. Bovendien heeft hij dit enorme gebied uit handen gehouden van het communisme en de anarchie.

In dit nummer

Een greep uit de inhoud van

Calvinist-Contact

in 1966

Hoofdartikelen

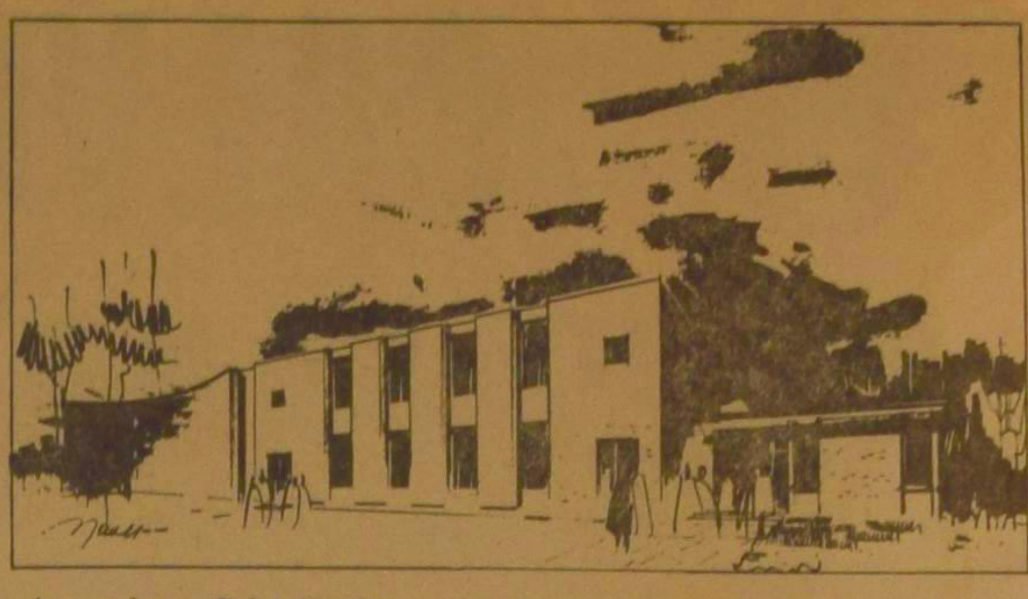
Buitenlands Overzicht (prof. Scholten)

Beelden van en uit Nederland

Kerkelijke Onderwerpen

Sociale Actie en Vergaderingen

Diverse Onderwerpen

A modern Schoolbuilding in CANADA'S CAPITAL will be our CENTENNIAL PROJECT in 1967 on its 100th Birthday, a Witness of CHRIST CENTERED education.

THE OTTAWA CHRISTIAN SCHOOL

has outgrown its temporary quarters and plans to construct a new building on the Queensway, Ottawa's Main thoroughfare.

WE NEED YOUR HELP TO REALIZE THIS PLAN

Your donations, gifts and loans, at whatever reasonable rate of interest you prescribe, are anticipated by the Ottawa Christian School Association, c/o Mr. A. H. Van Mansum, Stn. "C", Box 3204, Ottawa, Ont. Phone 828-6199.

"ANY DAY IS FISH DAY"

Deze spreuk leest men tegenwoordig herhaaldelijk in de dagbladen van Boston, een stad met voor een groot deel Rooms-Katholieke bewoners. Aangezien de R.-Katholieken permissie hebben gekregen om op vrijdag vlees te eten, vreesden de vishandelaren dat de visverkoop sterk zou afnemen. Vandaar deze advertentie.

Inderdaad is de visverkoop in gedeelten van Boston, New York en Chicago met een Rooms-Katholieke bevolking met 15 tot 20% afgenomen. In de stad Quebec deed men dezelfde ervaring op, want ook daar nam de visverkoop de eerste tijd ongeveer met 20% af. Toch is de visverkoop in genoemde stad de laatste tijd weer sterk toegenomen. Wanneer de huisvrouw bemerkt hoeveel ze voor het vlees moet neertellen, gaat ze er spoedig weer toe over om eenmaal in de week vis te kopen.

Kippen zijn eveneens goedkoper dan rund- of varkensvlees, zodat de verkoop hiervan sinds 1950 in Amerika met 64% is gestegen.

De viskooplui laten het er echter vooral niet bij zitten. Zij zijn van plan betere soorten vis aan de markt te brengen, vooral zoutwatervis, en de reclame op te voeren, zodat niet alleen Rooms-Katholieken hun visdag hebben, maar ook anderen ertoe over gaan om eenmaal per week vis te eten.

HOLLANDSE SCHEURKALENDERS

Maranatha, Kruimkens van 's Heren Tafel, Honingdroppels	$1.75
Oranje Kalender	$1.50
Daily Manna Calendars	$2.20
Success Agenda Refills	$2.69
Christmas Cards with Scripture Text — 18 and 21 cards in box	$1.10
Beautiful Canada Calendars "Centennial Edition"	$1.00

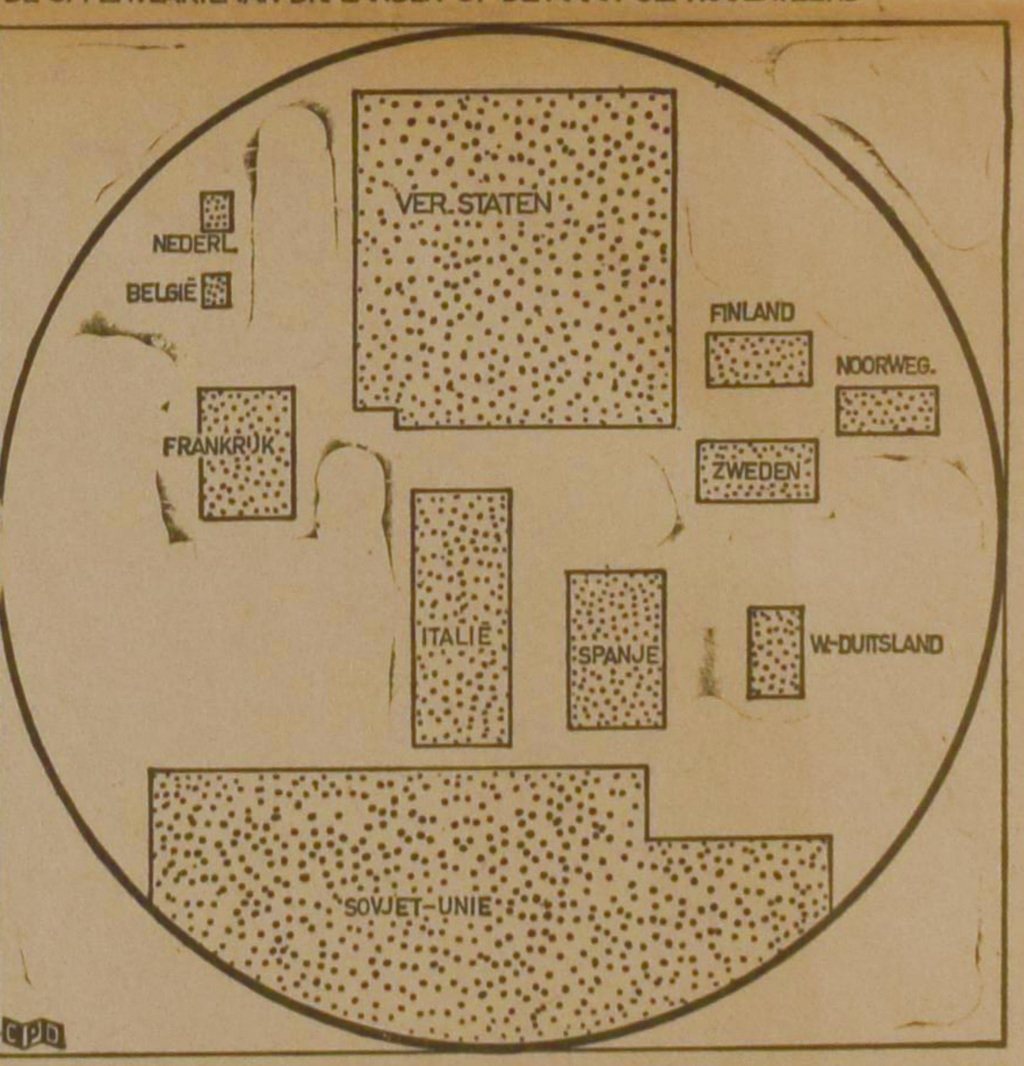
(Stuur ons $1.25 en het adres van Uw vrienden, en wij zorgen voor de rest)

VAN DELFT'S BOOK and GIFT SHOP

1058 Main St. W., Hamilton, Ont.
Phone JA 8-1932

HOE GROOT IS DE MAAN?

DE OPPERVLAKTE VAN DIV. LANDEN OP DE MAAN GEPROJEKTEERD

DE MAAN IS EEN DREUMES

Nu de maan steeds meer binnen het bereik van de mens komt is het interessant te zien hoe groot de maanschijf is. In ons schema is de oppervlakte van verschillende landen op de oppervlakte van de maan geprojecteerd. Duidelijk blijkt dat de maan veel kleiner is dan de aarde. Lang niet alle landen van de wereld kunnen een plaats krijgen op het maanoppervlak.

De diameter van de maan bedraagt ca. 3480 km; de diameter van de aarde bedraagt ca. 12.800 km. De totale oppervlakte van de maan is ongeveer 37.8 miljoen vierkante kilometer. Dat is kleiner dan de oppervlakte van ons werelddeel Azië, dat ca. 44.5 vierkante kilometer meet.

CALVINIST - CONTACT
DUTCH-CANADIAN CHRISTIAN WEEKLY

P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ont.
Phone 547-1488 and 547-1489

Editor: D. Farenhorst.

Editorial Committee: Revs. J. Geuzebroek (president), J. Van Harmelen (secretary), Dr. R. Kooistra.

Publisher: Guardian Publishing Company Ltd., Hamilton, Ontario.

Calvinist-Contact is published Friday every week.

Closing date: Saturday before date of issue.

Subscription price: $5.00 per year.

All communications should be addressed to the office of Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ont.

Articles in this paper express the viewpoints of the authors and do not necessarily express the opinion of the editors.

The publisher will not be responsible for the loss of any manuscript, drawing or photograph. The publisher accepts no responsibility for opinions of its authors.

CHRISTIAN COURIER

A SUPPLEMENT TO CALVINIST-CONTACT

Editors. Dr. P. Y. DeJong, Rev. F. Guillaume, (Mrs.) Bernice Schrotenboer, (Mrs.) Ineke Parlevliet.

Managing Editor: D. Farenhorst.

Publisher: Guardian Publishing Co. Ltd., Box 312, Station B, Hamilton, Ont., Phone 547-1488 and 547-1489.

Characters and names in fiction stories in this weekly are imaginary.

Contents may not be printed without permission of the publisher.

The publisher will not be responsible for the loss of any manuscript, drawing or photograph. The publisher accepts no responsibility for opinions by its authors.

JOHN VRIESINGA †

At a moment we did not expect it, the Lord has called home one of our most faithful contributors, John Vriesinga.

For many years Mr. Vriesinga has written in our paper, lately, predominantly about foreign affairs. It is difficult for us to realize that we must do without him from now on.

A week before his departure he had moved to London, Ont., where he assumed the position of editor of a trade journal. He had started this position with joy. Besides this he had big plans in the field of christian journalism, not knowing that the Lord had decided to promote him to glory.

For us who stay behind, and especially for his wife and children the loss is heavy. One of his close friends called him "an Israelite in whom there was no guile". And so it was. His christianity was not merely a learned dogma, it was a living power, which dominated his complete life. He lived very close to God and in constant expectation of his Lord's return. He showed in his life what the christian faith can and should be.

To replace him will be very difficult. But the Lord makes no mistakes. He does not want us to mourn as those who have no hope. We will rather honour God for what He gave in Mr. Vriesinga and we will look to Him for guidance.

We do not want to think of Mr. Vriesinga merely as one who departed from us. That would not be his wish. It is much more in line with his life if we think of him as one who went before us to observe the glory of his Saviour, of whom to write and to talk was a constant delight for him.

FLUORIDATION

Drinking water and our teeth

Campaigns for and against fluoridation of drinking water were held in several cities of Ontario early December 1966: Hamilton, London, Orillia and Kingston. In Kingston the fluoridation question erupted into a real 'slam-bang battle'. The anti-fluoridation campaigners charged in their newspaper: "Fluoridation of the municipal water supply is an unwarranted and flagrant invasion of the freedom of the individual. (Globe and Mail; 1 December, 1966).

When you read a wild statement like this, you naturally start to wonder what is actually known about fluoridation. Many people think that the importance of fluoridation of drinking water is a very recent discovery. The truth however is that it has been known for more than 100 years that there is a relationship between the fluoride content of teeth and dental caries (holes or cavities that you develop in your teeth). Research concerning fluoridation has been going on for a long time. About 40 years ago public health investigators noticed that citizens in Arizona, New Mexico, Colorado and Texas had teeth which were mottled but extremely resistant to decay. Subsequently it was found that high quantities of fluoride in their drinking water were responsible for this. Still later it was discovered that a lower concentration of fluoride was just as effective in respect to preventing dental caries and that with this lower concentration the teeth would not become mottled — one part of fluoride per one million parts of water (1 ppm) is an adequate concentration to give an optimal reduction in dental caries.

In 1945 three fluoridation studies were started — two in the United States and one in Canada. The study in Canada included one city whose water supply contained negligible amounts of fluoride (Sarnia), one with a sufficient amount of fluoride from natural sources (Stratford) and one in which the fluoride content was adjusted (Brantford). During 15 years of controlled fluoridation it was found that in those cities whose water supply contained 1 ppm fluorides the caries rate for children between 6 and 16 years of age decreased by 45% to 60%. The effect of fluoride on dental caries was pretty well proven now.

The next important question was of course: What is the effect of fluoride on the general health of a person? Numerous studies were done to discover the relation between water fluoridation and medical abnormalities: diabetis, mongolism, skin disease and many more; between water fluoridation and the risk of death from major diseases: cancer, heart disease, kidney and brain diseases. No ill effects were found. On the contrary, the opposite is true. During your life there is a gradual accumulation of floride in the bones. Those people who have taken in a high concentration of fluoride will end up with more fluoride in their bones than those people whose intake of fluoride has been low. Now it is so that in older people bones break easier than in younger people. A high concentration of fluoride in the bones works as a sort of safeguard — these bones do not break as easily as those with a low content of fluoride.

The safety of fluoride in drinking water has been reaffirmed in several reports. It is fully approved of by: All 10 provincial Dental Associations, The Canadian Medical Association, The Canadian Public Health Association,

The Ontario Government appointed a commission to inquire into all the scientific evidence which relates to fluoride and human health. Their Fluoridation Report came out in 1961 and gave full support to the fluoridation of drinking water. The royal Commission on Health Services in 1964 recommended that "every community water system of Canada be immediately equipped to provide the approved level of flouride." Also adequate control and supervision of the fluoridation presents no particular problems. "Fluoridation has presented no new or unusual problems to the waterworks superintendent and his operators" and no difficulty has been experienced in maintaining with high degree of precision of the desired fluoride concentration" — Dr. A. P. Black, Research Professor of Chemistry and Sanitary Science, University of Florida.

The safety of fluoridation has been well established. The fight has shifted scenes. The anti-fluoridation campaigners now complain that their freedom is invaded when the community water is supplied with fluoride. They want to decide for themselves whether to ingest or not to ingest fluoride. How reasonable is this demand? What alternatives are there for those who do desire the fluoridation so that their children can benefit? Fluoride is available in drops and in tablets. It is possible to make stock solutions at home. However, this is very impractical and when there are several children of different ages in a family the problem becomes very complex — a different concentration must be made up for a different age. Outside that, the cost would be 10 times higher as when the water was fluoridated. The local application of fluoride on the teeth is also very beneficial, but should be used in **addition** (not alone) to fluoridation of the drinking water. These topical forms of fluoride are found for example in several toothpastes and also the dentist can apply it to the teeth. It certainly arrests early dental caries and it maintains a more resistant tooth structure.

All in all I don't think that we can make a real case for the anti-fluoridators. I would rather regard water fluoridation as a community health measurement, just like chlorination of the water or smallpox vaccination. Could we perhaps reverse the charges? Campaigners against fluoridation are they not campaigners against an interest of the society as a whole?

Dr. J. Van Belle

Ottawa Report — *by Norman Campbell*

Royal Commission on Taxation

(Can. Scene) — Nearly one third of all income produced in Canada each year—wages, salaries, interest, farm income, rentals, and many other things—is spent by the government; the federal, provincial, and municipal governments take their share. Dr. A. K. Eaton, one of Canada's leading tax experts, who died recently, wrote: "This is a shocking state of affairs; not necessarily bad, but shocking nevertheless in a society which regards the institution of private property as fundamental to our system of living." This observation makes for all the more eagerness in the wait for the report of the Royal Commission on Taxation.

There is an unusual aspect to this report. Copies of the drafts of certain chapters have been seen by finance department officials, but not by the minister, Hon. Mitchell Sharp. He is working on the 1967-68 budget and told the Commons: "I do not want to know what is in the report until it is made public."

The original theory of taxation was that you took from a man part of that which he received. Now, for most Canadians, the tax collector gets a share before the individual receives his share. If a man or a woman works for an employer, the employer is not allowed, under the law, to pay over to him or her. the full amount of his earnings. The employer must divert the proper amount to the tax collector; the Receiver General gets well over a billion dollars annually from persons who have earned that billion, but have not been allowed to receive it. True, a man may spend as he pleases, what is left to him. But he can find no way to spend it without giving more to the tax collector. Whether he rents or owns his dwelling, he pays municipal taxes; if he buys a shirt, at least 20 per cent of the price is tax; buried in the price of his automobile is an 18.5 per cent federal tax, and on top of this there are provincial retail sales taxes.

Often the argument is put forward that it is the people who demand things, thus pressuring governments into spending, and up go the taxes. Dr. Eaton, who was quoted earlier in this article, doubted this. He wrote: "It is not the surging masses below who stampede governments into spending. The initiative invariably comes from the top—from the politicians, and particularly from the executive government, the king-pins of the party in power."

The fact of political life in Canada is that with the two major parties now feeling internal stresses—the Liberals over the bilingual issue, and the Conservatives over their leadership—the electors in the next general election are not going to have a chance to vote for any retrenchment in federal spending. The influence of leadership on federal spending is decisive. Defence and welfare, the two largest categories of public spending, reflect little public pressure in their spending policies; political considerations are often uppermost.

It is safe to predict that the Royal Commission on Taxation will not make any recommendations on general government spending policies. It will concern itself with the effects of particular tax policies, and recommend how these might be altered for the general good.

POLLUTION

The good life's ugly stepsister

How much pollution contaminates Canada's water, air and soil? Plenty. Can we control it? Yes. But eliminate it? Well, hardly. With three billion people packing the earth and the population doubling every 37 years, we can't help but contaminate our environment to some extent. No matter what activity you engage in, there is always something left over as waste.

Getting rid of the waste is the pollution problem, and it is a problem particularly for highly industrialized countries like Canada. Canada is rich because of its industries, and the riches provide things like television, automatic washing machines, drag strips and the bright lights of big cities. All their use or manufacture and the of those things create wastes in waste causes pollution. To eliminate pollution today means to eliminate the activity that causes it, which would cause incalculable misery and eventual death by starvation for most of the population. Evenutally it may be possible to re-use what are now wastes, but in the meantime the best we can do is control them. As a matter of fact, pollution can be controlled pretty well with today's technology. We can keep pollution of our environment to a level that is neither injurious nor uncomfortable, but short of shutting down all our industries we can't make the country as pure as the pioneers found it.

Pollution is on of facts of life

'We no longer have the environment we once had,' explains Dr. F. E. J. Fry, chairman of the National Research Council's associate committee on water pollution research. 'Two thousand years ago, there weren't any more people in North America than there are now in Hamilton, Ont. We have to face the fact that there are more people in the world and they all want to live in cities.'

Dr. W. J. Moroz, an expert on air pollution, is as matter-of-fact about the state of the atmosphere as Dr. Fry is about water. Pollution research at the University of Toronto and work on actual engineering projects has made Dr. Moroz enough of a realist to insist that the air in urban areas will always be less than simon-pure.

'Otherwise,' he says, 'it would involve shutting down all our industries, putting our cars and buses away and giving up such pleasures as fires in our fireplaces and outdoor barbecues.

'If we want to sustain our present standard of living,' he sums up, we must learn to live with a certain amount of air pollution.'

How much purity will we pay for?

He's supported by Ross Clark, the works commissioner of Metropolitan Toronto, whose air pollution staff increased from 19 to 46 in the last 10 years. 'In an urban area,' Clark says, 'pure air isn't possible. We must strive for a tolerable limit of pollution that's consistent with the health and economic welfare of the community.' In other words, one of the prices we have to pay for urbanization is 'city air'.

Soil pollution causes less concern than the other two types, but it can harm farm crops and contribute to water pollution. Heavy doses of copper, arsenic and stable organic compounds in insecticides and fungicides, for example, can cause objectionable concentrations in crops; rain can wash fertilizers into nearby waters causing excessive growth of algae.

One things that makes pollution so perplexing is just this necessary division into three main categories — soil, air and water — and further subdivision into the countless kinds of materials that do the polluting. That's why the Montreal Star can refer to Montreal's lack of a sewage treatment plant and ask: 'Is there a comparable city in North America as backward?' and yet that same city has been provided enough to adopt a strict new air code this year and spend $8,700,000 for an incinerator that will produce steam for industry while reducing air pollution.

Proof that pollution can be controlled comes from California, where cars contributed up to 90 per cent of the 14,225 tons per day of smog-creating pollutants that once drifted through Los Angeles. A state law was passed recently requiring all new cars to be equipped with exhaust controls; first reports last year showed the devices reduced individual car emission by 70 per cent.

Canada's pollution control measures haven't gone into the car exhaust area, yet, but in Ontario, which produces more pollutants than any other province, the Ontario Water Resources Commission is beginning to sound optimistic about the possibility of controlling water pollution.

'It's true,' says L. M. Tobias, assistant to the general manager of the Ontario Water Resources Commission, 'that some firms are taking a long time to realize their obligation to minimize industrial wastes. But a lot of the big companies are sincerely concerned with the problem of pollution — many of their senior officers are very conservation minded. Most of the industries are well aware of the damaging effect adverse public opinion can have on their companies.'

Dominion Foundries and Steel Ltd. is such a company. Dofasco agrees that one of the reasons they embarked on a $4,500,000 program this year to control pollution of Hamilton Bay is because of a sense of good citizenship. (One of the more science-fiction-like methods of pollution control at Dofasco is a biological exidation plant for the elimination of phenols like carbolic acid — the plant uses specially developed bacteria that can survive only by eating the normally-poisonous phenols.)

Solutions require time, talent and money

David S. Caverley, general manager of the Ontario Water Resources Commission, claim that 'In the last couple of years there has been a considerable change of attitude on the part of most industries.' If this is true, why do we still have such enormous problems facing us in the matter of water pollution?

'Because,' says L. M. Tobias, 'pollution control isn't achieved by pulling a switch. It takes time, time to think about the problems, to study them, and to recognize them. It takes more time to find the right methods to prevent or control pollution. It takes money, technology and cooperation to get a program going, and perhaps technology is still the greatest stumbling block.'

He goes on to explain that many of the wastes being created today are brand new, and methods of controlling them may not have been devised yet. There is an inevitable time lag between the creation of a waste product and the development of a way to handle

(Continued on page 11)

WHAT IS YOUR OPINION?

"I was going to write you about it, but I never came to it."

Repeatedly readers tell us that after reading a certain article in our paper, they were ready to write either for or against is —, but the letter never got finished.

This is a pity. In this way probably many good thoughts are lost. Therefore we will try to hear more from our "readership."

At regular intervals we wish to publish a number of questions in our paper. Everyone is invited to voice his or her opinion. We do not want to select a certain group of persons; we would rather hear from as many readers as possible.

This may become interesting. That is, if many will come to our aid.

Let's put down the rules of the game first. NO ONE IS OBLIGATED TO MENTION NAME AND ADDRESS. You may do so if you wish, but you don't need to. We are interested in *what* is said, rather than *who* says it. Without mentioning your name you may feel more free to express your opinion, and as far as we are concerned we wouldn't be prejudiced when studying the answers.

We present this idea to our readers in confidence. The thing will fall flat if no one or hardly anyone will respond. However, we have confidence that our readers will take the trouble of writing us after reading the questions.

It will be clear that we cannot start a correspondence after we have published the result of a study of the answers. We will not even be able to publish all letters. At best we can print excerpts from them. Therefore, please keep your letters as brief as possible. We will read every answer carefully. After we have studied them all, we will publish the conclusion.

Take note of the closing date: February 4, 1967.

And now your homework. Here is the problem:

The Television

The hectic Christmas season is over. Now we will have some spare time to enjoy the long winter evenings. This is also a proper time to sit down and answer a number of questions published in our column: What is your opinion.

In the previous Dutch column of 'What is your opinion' we discussed the topic 'gezelligheid'. Several persons mentioned in their letters the television as one obstacle which interferes with 'gezelligheid'. Hence we publish a number of questions concerning the topic: THE TELEVISION.

None is obligated to answer ALL the questions. The variety of questions, however, will give you an ample opportunity to answer at least SOME of the questions. We hope, therefore, that many of our readers will participate in the discussion regarding this controversial subject.

QUESTIONS

1. **How do you or does your family generally evaluate the t.v. programs?**
2. **What kind(s) of programs do you or does your family like to watch?**
3. **If you do not have (want) a t.v. set, what is (are) the reason(s)?**
4. **Do you prefer to have the t.v. set in the livingroom or in the basement?**
5. **Do you think that the t.v. programs influence the personality of the children? If your answer is positive: give explanation.**
6. **Do you think that the t.v. effects the study of the children?**
7. **Did you make an arrangement with the children about the programs they are allowed to watch? Do you believe such an arrangement is necessary?**
8. **Do you believe that the increase of crime is due to the fact of the kind of t.v. programs are shown? (give reasons)**
9. **Do you object or don't you object to watching t.v. on Sundays? (give reasons)**
10. **Do you believe that the t.v. eliminates the reading of books, papers and magazines?**
11. **Are you of the opinion that the t.v. makes the people lazy and indifferent or do you believe that the t.v. programs bring the people in closer contact with the world around them, so that they become less provincial and become more cosmopolitan in their outlook at life?**

POLLUTION

(Continued from page 9)

it. For instance, the Steel Company of Canada, in Hamilton, uses a hydrochloric acid pickling process that removes iron oxide from steel. In the past, the spent acid was simply dumped into Hamilton Bay — but last year the company began using the new process that regenerates the acid solution for re-use. It doesn't pollute anything. The point is that until 1963, Stelco couldn't even have attempted this because the technical knowledge wasn't available.

Finding an answer to a specific pollution problem such as Stelco's isn't always easy, but it can be done if the problem is neatly confined. Where the problem is diffuse, acceptable answers seem impossible to discover. Take the phosphate problem. Phosphates are chemicals that are used in a host of products ranging all the way from household detergents to farm fertilizers. When phosphates find their way into a lake they can speed up the growth of algae fantastically, with calamitous results. In Lake Erie, algae covers areas up to 800 miles square, growing luxuriantly on the chemicals in wastes, and it's a menace dead or alive. The live algae threatens to clog water intake pipes; the dead plants' remains create an ooze as much as 10 feet deep in some places, and its decay uses up dissolved oxygen so fast that the water is unable to support some important commercial fish, particularly the pickerel. Oddly enough, coarser fish like perch and smelt are thriving where the pickerel cannot live, making something of a comeback in the waters near the surface where oxygen is still available. Perch and smelt catches in Lake Erie were substantially higher in 1965 than they were in the year before.

'Now, maybe the phosphates problem is insoluble,' says Dr. Fry of the National Research Council's associate committee. You can cut down the amount of phosphates in detergent, but you can't limit the amount of phosphorus used in agriculture because it's a chemical essential for life. Wherever people congregate and populations grow, phosphorus will continue to become more concentrated.

'There are only about 10 people in the world who could really give you a true analysis of the amount of phosphorus in water. This is an area where research is very far behind. We're going to find out the answers in the next few years, but we don't know now.'

Phosphates are only one group in a host of diverse materials whose effects are becoming impossible to ignore. Many of Canada's lakes are already polluted in one way or another. British Columbia's Okanagan has a growing algae problem complicated by the lake's depth — it takes 40 years to drain. Ontario's Quirke Lake, 10 miles north of Elliot Lake, has a radiation level 10 times the maximum level considered safe for drinking. And of course two of the Great Lakes, Erie and Ontario, are heavily polluted. Dr. G. B. Langford, who retired last summer as director of the Great Lakes Institute, said in one of his last interviews that even if further pollution were prevented in all the rivers flowing into the Great Lakes — something that isn't likely to happen in our lifetime — the lakes wouldn't be clean for 15 years.

Pollution is also a matter of sewers

Equally vexing is the problem of municipal sewage. Dr. Langford says the public is indifferent to any sewage treatment that is more than merely adequate. 'Even cities like Toronto that have proper sewage treatment plants have combined sewers which handle both sanitary wastes and storm water. During a heavy rainfall these combined sewers carry more effluent than the sewage treatment plants can handle. So the excess flow, both storm water and raw waste, is diverted directly into a lake or river.' This is true of major rivers like the St. Lawrence near Montreal, the Don in Toronto, the St. John in New Brunswick, and the Bow in Calgary.

But complete separation of storm and sanitary sewers in an average large city would cost an estimated $10 million a square mile, or $1,000 a family, Dr. Langford says. 'A metropolitan area of a couple of hundred square miles is faced with a staggering sum to correct this very basic flaw.' It would cost a city the size of Metropolitan Winnipeg more than $2 billion according to Dr. Langford's scale.

Pollution: federal, provincial, municipal

Federally, the battle against water pollution has been stepped up. Last summer Ottawa undertook a $1,500,000 investigation of Great Lakes pollution. The study will continue indefinitely and the annual cost will rise to more than $5 million within four years. Its main aim is to investigate eutrophication — the process in which pollution promotes excessive growth of plants which decay and rob lakes of their life-giving oxygen.

Cooperating are the departments of Mines and Natural Resources and National Health and Welfare, the Fisheries Research Board, the Great Lakes Institute and the Ontario Water Resources Commission. Also involved is the United States (which messes up the Great Lakes more than Canada): in June, the states of Michigan, Indiana, Ohio, Pennsylvania and New York agreed to end industrial and municipal pollution of Lake Erie and its tributaries by 1970. They were prodded into action by a report of the International Joint Commission, a Canadian-American treaty organiation, which last February recommended a crash program to remove most phosphates from municipal and industrial wastes on both sides of the border before they reach the lakes.

Still, Canada's BNA Act clearly spells out the fact that the responsibility for water supply and pollution control lies with provincial governments, subject to federal standards for international waters. The Ontario Water Resources Commission, Canada's most active provincial anti-pollution body, was successful early this year in bringing into effect a regulation forbidding the discharge of sewage into any lakes and rivers. Penalties for doing so can reach as high as a $1,000 fine and as long as a year in jail.

Everybody seems to be acting to combat pollution. At its annual summer convention, the Canadian Federation of Mayors and Municipalities approved a resolution which called for a standing committee to coordinate pollution research and advise senior governments and federation members. And in November, 600 representatives of industry, universities and every level of government were invited to meet in Montreal for the biggest national conference on pollution ever held in Canada.

Industry was active in 1966, too. Ford Motor Company of Canada reported it would spend $600,000 to control air pollution by its plants. Imperial Oil announced $700,000 worth of control equipment would be installed in a new fluid coking unit being built at its Sarnia refinery. That's only part of the $6 million the company intends to spend in the next five years on anti-pollution measures in Sarnia alone. As an Imperial director, D. S. Simmons has noted, 'control of pollution has become such an integral part of the company's operations and planning that, on new manufacturing projects, approximately five to 10 per cent of the budget total represents money for pollution control.'

'The oil industry across the continent has been aware of the pollution problem,' Dr. Langford said before he retired. 'Oil companies have given leadership.'

Imperial was a founder of the St. Clair River Research Committee, formed in 1952 by 12 major industries to work with the Ontario Research Foundation to control pollution in the St. Clair River area near Sarnia. They've succeeded. Although industrial activity in the plant-packed region has doubled in the last decade, the research foundation says pollution has not increased significantly.

Imperial is also a member of the Laval Industrial Association which 18 companies organized six years ago in the Montreal East industrial area. It operates continuous air-sampling stations, makes summer surveys of the St. Lawrence River and meets with government pollution control agencies to discuss methods and results.

Last year the Canadian Institute on Pollution Control gave Imperial an award for controlling wastes in its Regina refinery. One of the company's recent solutions there is to pump chemical-carrying water underground into a sealed rock formation called a disposal well.

Cash dividens from control

Controlling pollution doesn't have to mean just spending a lot of money. It can also be an exercise in imagination and ingenuity. An oil refiner in France has found a happy solution to the air pollution problem. The company has developed a process for producing pure sulphuric acid from waste gases containing sulpur compounds. By keeping its pollutant to itself the company is turning out up to 140,000 tons of sulphuric acid per year and it can produce it cheaply enough to sell at competitive prices.

Tough foam

You've seen those horror pictures in the newspapers: the clouds of foam piled up in lakes and rivers. They look like mounds of whipped cream. But really they're just the suds from household detergents that refuse to break down.

The suds themselves aren't harmful but they do look terrible. Detergent manufacturers are working on ways to make their products biodegradable — which means that bacteria in the water can decompose them.

One method adopted by the detergent industry for creating a biodegradable washday product involves the use of paraffin.

The paraffin is first chlorinated, then de-clorinated and alkylated with benzene to make linear alkyl benzene. LAB has been around for a long time in chemistry circles; it looks like water and is quite useless in its crude form.

Imperial imports this nondescript material from the United States and processes it further at its plant in Sarnia. The LAB is then distributed to the detergent industry where it is sulphonated and becomes linear alkyl benzene sulphonate (LAS).

Bacteria can break down LAS-based detergents.

So LAS will provide plenty of suds in the washing machine, but they'll all disappear when they go down the drain — and won't reappear in rivers and lakes.

The cost

How much does pollution cost your province? The Canadian Council of Resource Ministers, a federal-provincial group formed in 1961, made some frightening estimates a year ago. The councl calculated the amount of money each individual and province is penalized because of water pollution. The figures don't include the costs of such things as sewers, but they do take account of the cost of driving a hundred miles, say, to find a clean lake to swim in when the one at your doorstep is dirty. Their pecking order of pollution:

Ontario	$437,500,000
Quebec	370,800,000
British Columbia	91,800,000
Alberta	71,300,000
Nova Scotia	49,300,000
Manitoba	47,500,000
Saskatchewan	42,500,000
New Brunswick	38,600,000
Newfoundland	20,300,000
Prince Edward Island	3,300,000

And all adds up to a far-from-grand total of $1,172,900,000 a year.

Money from waste

While tightening their pollution controls, some industries have discovered they can recover profitable by-products from their waste gases and liquids.

In the steel industry, coke oven flue gases and quench water are laden with smelly phenolates — crude forms of phenol that are difficult to dispose of. But a Canadian steel firm extracts the phenol and sells it to the chemical industry at a profit.

Sulphur dioxide is recovered from waste gases at a Sudbury smelter and sold to a chemical firm which makes it into sulphuric acid. In one steel plant, ammonia from coking oven waste and sulphates from the acid mixture used to clean metal are combined in an elaborate purifying process to make ammonium sulphate, which is stock-piled for sale as a component of a common type of fertilizer. Although not a profitable way to make fertilizer, it's nice to recover even a few dollars from a pollution control process.

The vast tonnages of wood waste create a major disposal problem for the pulp and paper industry. Two paper firms are reducing the problem and earning extra dollars by making ethyl alcohol from the spent sulphite cooking liquid that has been used to extract lignin and other organic wastes from the fibers of the wood. The industrial alcohol they make is 165 proof and chemically identical to grain alcohol, but it is all shipped under government supervision to the manufacturers of detergent, paint, perfume and pickles.

One of these firms also recovers from the sulphite liquid two other products: oxalic acid, a rust remover and chrome polish; and crystalized vanillin, the source of artificial vanilla flavoring used in soft drinks, cake mixes and ice cream.

Cattle killer

Farmers in the Dunnville area of southern Ontario last year complained that their cattle were being poisoned by excessive fluoride emissions from a plant processing phosphate rock into phosphoric acid. The animals were consuming heavy doses of fluoride through contaminated water and grass.

The Ontario Veterinary College in Guelp confirmed that the cattle had fluorosis, a bone disease that causes sores and lameness. Most of the cattle on more than 20 farms had to be destroyed.

An arbitrator has been appointed by the Ontario Department of Health to determine the amount of damages to be paid to the farmers. And the plant, which had already spent $1 million to control such pollution, has now invested another $500,000 to control its expensive and destructive pollution of the air.

The re-use trick

Recent U.S. efforts to tap Canada's water resources were somewhat dampened when an American cabinet minister admitted: 'We don't have a shortage of water. We have a shortage of clean water.' The trick, of course, is to clean it up and use it over. The message is beginning to sink in around the Great Lakes, where industrial consumption 'has been a little extravagant, perhaps,' according to R. H. Millest of the Ontario Water Resources Commission.

In some parts of Canada, industry is already well versed in how to make scarce supplies of water work harder. Many firms reclaim their used water, screen or filter it, and recycle it through the plant. Millest says this approach has three basic economic advantages:

1. It reduces the demand on community water supplies and may let an industry locate in an area which is low on water;

2. It decreases the volume of waste water from the plant and cuts the cost of treating the effluent;

3. It tightens up in-plant technical and quality controls, particularly when one section depends on water released from another section, and this further decreases polluted effluent.

Imperial's oil refinery at Regina has won awards for effective water control and conservation. Since 1916 it has lived with chronic water shortages in the area. Using elaborate equipment, it draws water from wells, recirculates all cooling water, pumps waste water with chemicals dissolved in it down a special disposal well 4,000 feet deep, where it remains sealed under an impervious layer of rock, passes all other effluent from the refinery through a large separator to remove any oil from it, and returns it to an irrigation stream clean enough to be used for watering livestock.

(Imperial Oil Review December 1966)

LAUGH IT OFF

"Halt in the name of the law!"

Spanje op weg naar de democratie

22 November 1966 was voor Spanje een dag van historische betekenis. Op die dag deelde het hoofd van de staat, Franco, mee dat Spanje na 27 jaar door Franco en zijn partij, de Falange, te zijn geregeerd, zich geleidelijk tot een democratische natie zal ontwikkelen. Vergeleken bij andere westerse landen is de vorm van democratie, zoals deze in de 'Organische Wet' werd voorgesteld, nogal primitief. Franco, als het hoofd van de Staat, zal nog steeds bij alle maatregelen de uiteindelijke beslissing nemen. Toch zal het volk van nu aan gaan mee-regeren. Immers een gedeelte van het parlement, de Cortes, zal door stemgerechtigden worden gekozen. Tot de stemgerechtigden behoren echter alleen de gezinshoofden en hun vrouwen. Bovendien wordt de macht van de Falange, de enige partij in Spanje, beknot, door haar invloedssfeer ten opzichte van de vakbonden, te beperken. Verblijdend is dat de niet-rooms-katholieken door Franco vrijheid van godsdienst is beloofd. Onze protestantse geloofsgenoten mogen nu eindelijk in vrijheid hun godsdienstoefeningen houden.

DE OORZAAK VAN DEZE VERANDERINGEN

Men vraagt zich onwillekeurig af, hoe het komt dat Franco deze maatregelen heeft genomen. Werd hij hiertoe gedwongen of was het reeds jarenlang zijn bedoeling om van Spanje een democratisch land te maken?

Het is niet zo eenvoudig om hierop een rechtstreeks antwoord te geven. Franco is er de man niet naar om zich uit te laten over zijn plannen. Gedurende zijn dictatuur is hij altijd voorzichtig geweest en hield meestal een slag om de arm. Gezien de situatie in Spanje is deze houding te begrijpen.

Toch kunnen we met zekerheid zeggen, dat de ontwikkeling van de laatste jaren er toe heeft bijgedragen dat Franco tenslotte de knoop heeft doorgehakt. We willen enkele oorzaken noemen, die tot Franco's beslissing hebben geleid.

- Het volk zelf, ook al zal de meerderheid waarderen wat Franco voor Spanje heeft gedaan, wil echter niet langer aan de leiband van Franco en zijn partij lopen. Vooral de vakverenigingen en de studentenorganisaties willen niet langer door de Falange worden gedirigeerd. Vandaar de vele studentenrelletjes, waarvan we in de kranten hebben kunnen lezen.

- Toen Franco de teugels in handen nam (1939) stond de R.K. kerk als één man achter hem. Daarin is de laatste jaren verandering gekomen. De progressieve Rooms-Katholieken hebben zich verenigd in de Christelijke Democratische partij, ook al is deze niet officieel erkend. Deze partij telt vele jonge geestelijken en R.K. intellectuelen die een scheiding van kerk en staat voorstaan. Dit houdt dus in dat Franco niet langer op de R.K. kerk in haar geheel kan steunen, zoals voorheen het geval was.

- Spanje dat zolang verstoten is geweest van de gemeenschap met andere landen, is sinds augustus 1950 in de gemeenschap opgenomen. Amerika veranderde toen haar houding en besloot Spanje financieel te helpen, temeer daar Amerika voor militaire doeleinden van het Spaanse grondgebied gebruik wilde maken, aangezien tijdens die jaren de Russische agressie toenam. Nu Frankrijk uit de NATO is gestapt denkt men er over om Spanje in deze organisatie op te nemen. Spanje is daar niet tegen, want het wil graag in de Europese gemeenschap worden opgenomen, vooral lokt de Common Market haar toe.

Spanje zal echter deze eer ook waardig moeten zijn. Indien ze blijft bij haar middeleeuwse regeringsvorm en zich niet inspant om economisch en industrieel zich aan te passen aan de eisen van onze tijd, dan zullen de Westerse landen 'om haar hand niet vragen'.

Franco werd dus wel gedwongen om veranderingen in de regeringsvorm aan te brengen. De vraag blijft natuurlijk: waarom aarzelt Franco om over te gaan tot een democratische regeringsvorm? Om deze vraag te beantwoorden zullen we de Spaanse geschiedenis van de laatste tientallen jaren moeten opduiken.

1914—1939

Spanje heeft de laatste eeuwen eigenlijk nooit een **nationale eenheid** gekend. Geografisch vormde het geen eenheid. De steden, zoals Barcelona en Madrid, stonden vaak tegenover elkaar. Provincies, verkozen zelfstandigheid boven nationale eenheid. Catalonia wilde b.v. zelfstandig zijn.

Maatschappelijk waren de verschillen eveneens groot. De kerkelijke leiders, de groot-grondbezitters en de koningsgezinden vormden een groep. Zij waren meestal erg conservatief en verzetten zich tegen elke maatschappelijke verandering. De arme landarbeiders en de fabrieksarbeiders vormden een andere groep. Velen van hen wilden zich niet langer neerleggen bij de regels van de kerk en de bepalingen van de groot-grondbezitters. Een derde groep vormden de intellectuelen, die meer vrijheid wensten op het gebied van de wetenschap en die zich verzetten tegen de controle van de R.K. kerk.

In deze onderlinge strijd ontstonden er allerlei groepen. Elke groep zag de oplossing in een bepaalde 'leer'. De ene wenste een monarchie, de andere wilde een republiek, aangezien de koningen van Spanje evenmin altijd een bewonderenswaardige rol speelden. Verder vond men onder hen socialisten, anarchisten, die de regering als de bron van alle narigheid zagen en daarom het gezag wilden omver werpen om daarna als volk gezamenlijk te regeren. Ook vond het communisme gretig ingang in Spanje. Volgens de communisten zouden de arbeiders het heft in handen moeten hebben. Eerlijkheidshalve moeten wij hier vermelden dat de arbeiders inderdaad een slavenleven leidden.

Spanje kwam in deze tijd van industriële ontwikkeling en economische welvaart steeds verder achterop. Economisch was het bijna bankroet. Het percentage analfabeten was enorm hoog. Kindersterfte was eveneens erg hoog. Het ergste was dat hierin zelfs na de tweede oorlog weinig verandering kwam. Pas de laatste jaren staat Spanje er beter voor dan voorheen.

Toen in 1914 de eerste wereldoorlog uitbrak kwam Spanje voor de keuze te staan. Aan welke kant zou ze zich scharen? De meningen waren verdeeld. De geestelijkheid en de autocratie stond aan de zijde van Duitsland. Immers in Duitsland waren de 'vrije' opvattingen, die de Franse revolutie hadden ontketend, nog onder controle. De werkende klasse en de intellectuelen kozen partij voor Engeland en Frankrijk, landen waarin de democratie reeds in praktijk was gebracht.

De spanningen namen toe, ook al besloot de regering neutraal te blijven. Hiermee loste men echter de sociale problemen niet op. De Liberalen kregen in de regering steeds meer invloed, zodat de koning en de conservatieve leiders inzagen dat zij aan de eisen van de arbeiders enigszins tegemoet zouden moeten komen, wilden zij een revolutie voorkomen. Het leger, dat steeds meer en meer buiten de politiek werd gehouden, waardoor zijn prestige en invloed daalde, nam hiermee geen genoegen.

Generaals en officieren richtten daarom junctas de defensa (soldatenraden) op.

Op 19 augustus 1918 zou er een vergadering zijn waar de regering en de vakbonden de voorgestelde sociale hervormingen zouden bespreken. Drie dagen daarvoor brak er echter een staking uit, georganiseerd door de vakbonden. Grote verwarring brak uit. Een burgeroorlog dreigde. De juncta's riepen hun mannen op om de regering over te nemen. De staking werd gesmoord. Keizer Alfonso deed afstand van de regering en de Liberalen namen zitting in de regering. Lang zou deze toestand niet voortduren, want het leger was wat de politieke opvattingen betrof conservatiever dan de Liberalen. Bovendien waren de militaire leiders slecht te spreken over de gang van zaken in de Spaanse kolonie, Marokko. De opstandige Marokkaanse stammen hadden vrij spel, terwijl de Spaanse regering onderling aan het bakkeleien waren. Het leger, dat in Marokko de orde moest bewaren, ontving niet de steun van de regering die het wenste, zodat de junta's zelf de regering vormden.

Van 1923-'30 was Primo de Rivèra, de kapitein van Catalonia, het hoofd van de staat, die de regering naar huis stuurde en zelf de teugels in handen nam. De orde in Marokko werd hersteld en elke vorm van verzet tegen de regering werd in de kiem gesmoord. Men zag in Italië waartoe een revolutie kon leiden. De koning en dictator Primo de Rivèra bezochten Italië, waar zij onder de indruk kwamen van het **fascisme**.

Immers het fascisme duldde geen wanorde en revolutie. Het propageerde een krachtige regering, gevormd door een uitgelezen groep personen. De staat werd zodoende een soort patriarch die de zorg voor het volk op zich nam. Het volk zelf had niet veel te zeggen, aangezien het, volgens het fascisme, niet bekwaam was om over politieke aangelegenheden te stemmen. Toch moest het volk niet in de hoek worden gedrukt, zoals dat vroeger het geval was in de tijd van de groot-grondbezitters. De industrie moest onder de staat komen te staan en tot het nut van heel het volk worden ingeschakeld. Het fascisme was dus gekant tegen het liberale idee van 'free enterprise', aangezien zodoende, volgens het fascisme, enkelen zich zouden verrijken, terwijl het merendeel van het volk arm bleef. Bovendien streefde het fascisme naar **nationale eenheid**. Van politieke

FRANCO

partijen moest men niets hebben. Deze brachten alleen maar verwarring en waren de oorzaak van burgeroorlogen.

Hiermee waren alle Spanjaarden het niet eens. Het volk zélf wilde eveneens haar stem uitbrengen. Vandaar dat in 1929, toen de economische crisis de neus om de deur stak, Primo de Rivèra werd gedwongen afstand te doen en de koning werd afgezet. Voor de tweede maal werd Spanje een Republiek.

De linkervleugel vormde de regering. Deze bestond grotendeels uit Liberalen, die fel tegen de kerk waren gekant, vooral tegen de geestelijken. Het rooms-katholicisme werd niet langer als de officiële godsdienst erkend. De geestelijken kregen geen salaris van de staat en het onderwijs mocht niet onder de controle van de kerk staan. Dit was teveel voor de R.K. geestelijken. Zelfs de R.K. leken gingen met deze maatregelen niet accoord.

De Liberale regering moest dus aftreden en werd door een rechtse regering vervangen. De nieuwe regering kon eveneens de problemen niet oplossen. In 1935 kwamen er niet minder dan 7 ingrijpende veranderingen in de regering voor. Dit kon zo niet blijven. Op 16 februari 1936 werd er een nieuwe regering gevormd: het Volksfront, waarin Republikeinen, linkse republikeinse vakbonden, socialisten, communisten, syndicalisten en anarchisten zitting namen. De gevangenissen werden geopend en de oproerigen herkregen de vrijheid. Hun opgekropte haat tegen de kerk werd omgezet in vandalisme. Kerken en kloosters werden geplunderd en verwoest. Gedurende de eerste vier maanden waren en 113 nationale stakingen en 218 regionale stakingen. Er werden 170 kerken, 69 societeitsgebouwen en 10 kantoren van nieuwsbladen in brand gestoken.

Het Spaanse fascisme nam in sterkte toe. Op 17 juli brak er in het leger te Marokko een muiterij uit, geleid door Francisco Franco. Binnen 48 uur spreidde deze zich over het vasteland uit. Dit was het begin van de burgeroorlog, die van 1936 tot 1939 voortduurde, waarbij miljoenen Spanjaarden om het leven kwamen.

Franco kreeg de leiding in handen en door zijn optreden werd na drie jaar strijd de rust hersteld. Vandaar dat Franco, hoewel het volk zijn fascistische ideeën niet altijd deelt, toch wordt gerespecteerd, aangezien hij Spanje gered heeft uit de handen van het communisme. Want de Russen kwamen in 1935 meteen de aanhangers van het Volksfront te hulp, terwijl de Nationalisten hulp ontvingen van Duitsland en Italië. Gezien deze historische feiten is het enigszins begrijpelijk dat Franco aarzelt om Spanje de volle vrijheid te geven. Hij wil geen risico's nemen.

Toch is het fascisme het antwoord niet. Dat weet Franco ook wel. Hij heeft enige jaren geleden de deur reeds geopend voor de vluchtelingen die na de burgeroorlog in Frankrijk en andere landen een heenkomen hebben gevonden. De laatste jaren heeft hij zijn partij bemand met jongere leden, die er moderne opvattingen op na houden.

Vele R.K. geestelijken veranderen van mening en willen kerk en staat scheiden, zodat de haat van de Liberalen tegen de geestelijkheid langzamerhand zal afnemen. Economisch staat Spanje er beter voor dan voorheen, zodat het volk niet zo gauw naar de wapens zal grijpen of het communisme als redmiddel zal kiezen, zoals dit het geval was in de jaren 1936-'39. De Spaanse communistische partij is onderling verdeeld in drie groepen. De ene groep wil op zichzelf staan. Een soort Titoisme. De anderen willen onder de schaduw van Moskou leven, terwijl een kleine groep de zijde van China heeft gekozen.

De troonsopvolging blijft echter nog een heet hangijzer. Wie zal de troon bezetten? Zal de koning accoord gaan met de wens van Franco om iemand als president naast zich te dulden, die de ideeën van Franco aanhangt? Zo blijft de vraag: zullen deze verschillen op de duur weer leiden tot een grote verwarring, zoals dit het geval was in de jaren vóór de tweede wereldoorlog?

De beslissingen die Franco hieromtrent zal moeten nemen, zijn geen eenvoudige!

P.T.

De "echte" Bijbel zegt...

Communistische boekhandelaren verkopen in de jonge Afrikaanse landen drie soorten van bijbels, de "echte" bijbel, de geïllustreerde bijbel en geschiedenissen uit de bijbel. De "echte" bijbel wil de "leugens en onwaarheden" in de christelijke bijbel ontmaskeren. De "echte" bijbel, uitgegeven door de Russische Academie van Wetenschappen, beweert "dat het christendom **als een machtsmiddel van** de reactionaire en feodale klassen uitgevonden is, die zich de gedachtengang van Jezus hebben eigen **gemaakt en voor hun eigen slechte** plannen misbruikt hebben. Zo zijn ze begonnen met het religieuze kolonialisme te vergelijken met de kruistochten ... tot aan de christelijke zendelingen, die de kolonisering van de Europese imperialistische machten in Afrika en Azië inleidden".

Zou Jezus terugkeren, "dan zou Hij de misdadigers, die in Zijn Naam de volkeren van Afrika onderdrukten en uitbuitten", uitdrijven.

Vrouwenkwalen

als te sterke, onregelmatige, pijnlijke, wegblijv. menstr., witte vloed, bloedarm. - zenuwzwakte. rugpijn, vermoeidheid, onrust, dromen en alle andere overgangslasten bestrijden wij succesvol met onze gegar. onschad. geneeskruiden. Toezend. desgew. in blanco verpakk.! Brochure en inl. gratis. Ook voor alle andere ziekten prima geneeskruiden. Meldt Uw ziekten aan ons.

Voor Canada uitsluitend volle kuren (9 mnd. à $18,00 bij vooruitbetaling).

Kruidenhuis "FLORA'
Westersingel 40, Groningen, Ned.

MENSEN MET PIT

zijn er wel te vinden, mensen met smaak zijn er ook genoeg en mensen, die nooit bitter zijn, komt men ook wel tegen. "Rare Snijbonen" zijn er ook.
Wij hebben echter voor U de volgende ZADEN:

WORTELEN - ZONDER PIT
BONEN - MET SMAAK
KOMKOMMERS - BITTERVRIJ
GOEDE SNIJBONEN

By the way: Moet U nog PEULTJES? Die hebben wij ook. Vraagt U onze Holl. of Eng. prijscourant even aan? Er is altijd wel iets voor U bij, b.v. BLOEMBOLLEN, AARDBEIEN-PLANTEN, VASTE PLANTEN, RODE- EN ZWARTE BESSEN, KRUISBESSEN, LAGE APPELS EN PEREN, PEAT-POTS, GOED GAZON-GRASZAAD, HOLL. KAMERPLANTEN, etc. etc.

WILLIAM DAM SEEDS
West Flamboro Ont.

Location at: CHRISTIE'S CORNERS (between Bullock's and Peter's Corners), 4 Miles West of Dundas, on Nr. 8 Highway.
Open Daily from 8 a.m. till 9 p.m., closed on Sundays.
PHONE: 628-6641 DUNDAS.

SPECIAL TRAIN TO EXPO ON "HOLLAND DAY"

Official opening of the Holland Pavillion by His Royal Highness Prins Bernhard

LEAVING MAY 17 — — — RETURNING MAY 20TH
stopping at all major Ontario cities for pick-up.

Complete package from Hamilton or Toronto return railfare, three nights in Hotel plus EXPO passes $48.50 per person (double occupancy). Hotel location only 4 miles from EXPO, limited space available. CALL NOW AND JOIN THE PARTY!

KOOPS TRAVEL SERVICE LIMITED
543 BRANT STREET — BURLINGTON, ONTARIO
632-1255 (24 hrs.) — Check local listing for ZE 9-2030 (No toll charge)

Aankondiging van een nieuwe genezende stof: Slinkt Aambeien

Exclusieve genezende stof heeft bewezen dat het aambeien slinkt en beschadigd weefsel heelt.

Een vermaard onderzoekinstituut heeft een unieke genezende stof ontdekt met de eigenschap om aambeien pijnloos te doen slinken. Het verlicht het jeuken en ongemak in minuten en versnelt het genezen van het beschadigde en ontstoken weefsel.

In geval op geval, terwijl het zachtjes de pijn verlicht, vond feitelijke vermindering (slinking) plaats.

Het meest belangrijke van alles — de resultaten waren zo grondig dat deze verbetering over een periode van vele maanden bleef gehandhaafd.

Dit werd bereikt met een nieuwe genezende stof (Bio-Dyne) dat snel beschadigde cellen helpt genezen en de groei van nieuw weefsel bevordert.

Thans wordt Bio-Dyne aangeboden in zalf en zetpil vorm genaamd Preparation H. Vraag er naar bij alle apotheken. Voldoening of U krijgt Uw geld terug.

(Adv.)

EXPERT WATCH and CLOCK REPAIRS

for Brampton and surroundings

Harry Wierenga
Jeweller-Watchmaker
211 Queen St. West
Phone: 459-4561
BRAMPTON, ONT.

A. Hosmar, C.A.
CHARTERED ACCOUNTANT
47 Prince St.
Suite 4
OSHAWA, ONTARIO
Phone 723-1221

New-Important Books!!

Is de Gereformeerde wereld veranderd? G. Puchinger (Interviews met Drees, Den Uyl, Ruppert, Veenhof, Nauta, Dooyeweerd, Van Peursen, De Gaay Fortman, Kamphuis, Prins, Visser 't Hooft, Meynen, Bruins Slot, Kuitert, Van Dijk.)	$3.20
Opstand der Gezagsgetrouwen Ben Van Kaam (Flex) (Vervolg op Mannenbroeders; beter, weloverwogen en rustig geschreven.)	$3.45
De Realiteit van het Geloof Dr. H. M. Kuitert	$4.85
Algemene Genade — J. Douma (Proefschrift, dat zeer de aandacht zal trekken. Uiteenzetting, vergelijking en beoordeling van de opvattingen van A. Kuyper, K. Schilder en Joh. Calvijn over algemene genade.)	8.75

ORDER VAN

Speelman's Bookhouse Ltd.
10 GOLFDOWN DRIVE — REXDALE, ONT. — 741-6563

VAN'S MOVING & CARTAGE
Owned and operated by J. Vander Wal.

- TRUCK LEASING
- TRACTOR AND TRAILERS
- STAKE TRUCKS

223 Esplanade, Toronto, Ont.
Tel.: 366-4090 and 366-4456

REISBUREAU
O. K. JOHNSON TRAVEL SERVICE
Toronto: 697 Bay St. EM 6-9488

WEERZIEN IN CANADA

OOK UW OUDERS KUNNEN DEELNEMEN AAN
de TWAALFDE Familiebezoekreis naar Canada

Deze reis wordt georganiseerd door de Ned. Chr. Reis-Vereniging in samenwerking met C.P.B., de N.C.V.B., de N.C. R.(adio).V. en de C.B.T.B.

Heen: Rotterdam 20 mei 1967 met de "Maasdam" van de H.A.L.

Terug: Montreal 1 september of 24 september 1967, eveneens met de "Maasdam".

Na aankomst in Montreal worden de deelnemers door ervaren reisleiders verder begeleid naar o.a. de volgende plaatsen: Ottawa, Winnipg, Saskatoon, Edmonton, Regina, Medicine Hat, Calgary, Kamloops, Vancouver, Oshawa, Toronto, Woodstock, Chatham, London, Windsor en Michigan (U.S.A.).

Ook verzorgen wij deskundig alle individuele vlieg- en bootreizen.

Vrijblijvende inlichtingen, ook over de financiering, worden U of Uw ouders gaarne verstrekt door het

CENTRAAL BUREAU DER NEDERLANDSE CHRISTELIJKE REISVERENIGING
Weteringkade 22a, Postbox 1035, DEN HAAG, Tel. 814691.
OFF. I.A.T.A. en Holl. Amerikalijn agent.

WIJ LAZEN VOOR U

ALGEMENE GENADE. Uiteenzetting, vergelijking en beoordeling van de opvattingen van A. Kuyper, K. Schilder en Joh. Calvyn over de 'algemene genade'. Door Jochem Douma. Uitg. Oosterbaan en Le Cointre, Goes, 1966. Prijs f 24.50.

Dit academisch proefschrift van de (Vrijgemaakt)-Gereformeerde dominee van Rijnsburg werd op 25 november j.l. verdedigd in Kampen, aan de (Vrijgemaakte) Theologische Hogeschool, en mijn hartelijke gelukwensen gaan uit naar de zoon van het Stadskanaalse schoolhoofd, die nu met ere de doctorstitel draagt.

Met ere.

Want dit is een proefschrift, dat er zijn mag; en niemand, die het recht wil hebben om mee te spreken over de problemen van de algemene genade mag voortaan dit proefschrift ongelezen laten.

Het heeft het grote voordeel, dat aan het eind een 'summary' van de inhoud is geplaatst in de Engelse taal; en dat is niet het minst hierom een voordeel, omdat in de inhoud ook de besluiten van de Synode van Kalamazoo inzake de algemene genade besproken worden, en ook de standpunten van wijlen ds. Hoeksema en van prof. Van Til worden gereleveerd. Reeds de titel van dit boek is met zorg gekozen: hield prof. H. Bavinck indertijd een oratie over 'De algemene genade', dr. Douma vermijdt opzettelijk het lidwoord 'de', en wil alleen spreken van 'algemene genade'. Volgens hem heeft Calvijn maar één genade gekend, met veel schakeringen. 'Daarom', zo vervolgt hij, 'is het niet ongevaarlijk van Calvijn en de algemene genade te spreken. We moeten het lidwoord weglaten. Calvijn heeft van algemene genade geweten. Gods genadebetoon beperkt zich niet tot de kerk. Maar dat is nog iets anders dan een leer van de algemene genade aanhangen, waarin deze genade onvermijdelijk (zoals bij Kuyper) tot een zelfstandige grootheid wordt.' (blz. 274)

Nu is het bepaald onmogelijk voor me, dit proefschrift in zijn geheel in ons blad weer te geven, laat staan critisch te bespreken; ik wil slechts op enkele saillante punten wijzen.

Het eerste is, dat ik met grote waardering heb geconstateerd de grote eerlijkheid, die de schrijver siert in zijn critiek; hij waagt het niet alleen in het voorbijgaan critiek te oefenen op een opvatting van zijn eigen promotor (blz. 276), maar hij zet ook met grote openheid zijn eigen visie uiteen waar hij verschilt van Kuyper, Schilder, H. Ridderbos en Dooyeweerd, om maar niet meer te noemen.

En in de tweede plaats, en dat moet hieraan onmiddellijk worden toegevoegd, de schrijver is een recht Gereformeerd Oecumenisch man, die aan het eind van zijn werk schrijft: 'Onze kritiek op Kuyper en Schilder dient binnen de juiste perken te blijven. En dat niet alleen, omdat wij slechts één thema uit het omvangrijke oeuvre van beide theologen behandeld hebben. Maar vooral, omdat wij hen in de behandeling van dit thema hebben leren kennen als belijders van de Christus, die Kerk en land met het evangelie wilden dienen en dat ook gedaan hebben. — Wij behoeven de grote onderlinge verschillen tussen Calvijn, Kuyper en Schilder waarlijk niet te relativeren om hun onderlinge **harmonie** in de lof op Christus voortdurend op te merken.' Opmerkingen als deze zijn hartverwarmend.

In de derde plaats, het essentiële van dr. Douma's proefschrift is m.i. samengevat in de derde daaraan toegevoegde stelling, die aldus luidt: 'De term 'algemene genade' kan gehandhaafd worden, indien het invitatie- en het kritisch motief, zoals Calvijn daarop gewezen heeft, de inhoud van deze term bepalen.' De bedoeling van de schrijver met deze stelling is zeer in het kort de volgende: hij is zeer beducht voor een hanteren van de term 'algemene genade' als een zelfstandigheid **naast** de bijzondere genade, die dan de grond zou bieden voor de opbloei van een cultuur, ook al zou die cultuur in dat geval te danken zijn aan het 'Scheppingsmiddelaarschap' van Christus; hij wil slechts spreken met Calvijn van algemene genade als **invitatie** (om te komen tot Christus) en als **rechtsgrond** in de jongste dag (het wegnemen van de verontschuldiging). Het is voor discussie vatbaar, of hiermee inderdaad 'alles' gezegd is; maar volgens de schrijver is dit het essentiële.

In de vierde plaats, van zeer groot belang zijn de beschouwingen van de schrijver gewijd aan het z.g. **cultuurmandaat.** Hij stelt de vraag: 'Geven Gen. 1:28, 2:15, 3:23 en Ps. 8 wel een opdracht tot ontplooiing van het scheppingsleven?' — en na een uitvoerige en zeer nuchtere bespreking van deze (en dergelijke) teksten trekt hij deze conclusie: 'Hebben we een taak in de cultuur, omdat een cultureel program, door God gegeven, moet worden afgewerkt voor het einde kan intreden? Of moeten we, zolang de paroesie van Christus uitblijft (omdat de verkondiging van het evangelie nog niet voltooid is) werken om te kunnen eten? Het laatste klinkt stellig minder weids dan het eerste, en het heeft ook aanvulling nodig. Maar deze **bescheiden** cultuur-instelling lezen we af uit de Schrift.' (blz. 345-349)

Het is weer voor discussie vatbaar, of hiermee 'alles' gezegd is; maar de bladzijden hieraan gewijd zijn zeer de moeite waard en verdienen onze intense belangstelling.

In de vijfde plaats: zeer belangrijk achtte ik de beschouwingen, door de schrijver gewijd aan Rom. 9—11 onder het opschrift: 'Gaat het in Rom. 9—11 om Gods vrijmachtige beslissing óók over persoonlijk heil en onheil?

Dr. Douma geeft hierin een critische bespreking van de nieuwe heilshistorische opvatting van deze hoofdstukken (o.a. voorgestaan door Herman Ridderbos en Berkouwer), waarin verdedigd wordt, dat niet de verkiezing en verwerping van **personen**, maar de weg van God met Zijn volk Israel in deze hoofdstukken belicht wordt. Hoewel de schrijver ten volle de heilshistorische betekenis van Rom. 9—11 aanvaardt, handhaaft hij met grote klem, dat het hier niet de kwestie is van een óf — of, maar die van én — én. (blz. 290—295) En zijn betoog is zeer overtuigend.

Tenslotte nog een klein puntje: dr. Douma vertaalt het woordje 'attitude', gebruikt door de Synode van Kalamazoo, door het Ned. woord 'gezindheid', en daar zitten nogal wat consequenties aan vast. M.i. is deze vertaling minder juist.

Maar ik kan niet anders zeggen dan dat de Vrijgemaakte Hogeschool eer heeft ingelegd met dit knappe proefschrift.

L.Pr.

HIER ZIJN DE FEITEN

OMTRENT UITKERINGEN ONDER HET NIEUWE GEWAARBORGDE INKOMSTEN SUPPLEMENT OP HET OUDERDOMSPENSIOEN

Het nieuwe gewaarborgde inkomsten supplement is een maandelijkse uitkering van $30 dat aan het huidige Ouderdomspensioen van $75 zal worden toegevoegd indien de gepensioneerde geen ander inkomen heeft.

Indien de gepensioneerde echter andere inkomsten heeft die evenwel minder dan $720 per jaar ($60 per maand) zijn komt de gepensioneerde toch in aanmerking voor een supplement doch op een gereduceerde schaal afhankelijk van zijn andere inkomsten.

Elke gepensioneerde met ouderdomspensioen is derhalve verzekerd van een minimaal inkomen van $105 per maand.

Gehuwde Gepensioneerden:

Indien man en vrouw beiden ouderdomspensioen trekken en geen ander inkomen hebben dan komen zij beiden voor het supplement van $30 per maand in aanmerking, daarbij verzekerd zijn van $210 per maand. Indien gehuwde gepensioneerden een gezamenlijk inkomen van minder dan $1440 per jaar hebben, daarbij hun ouderdomspensioen niet inbegrepen, dan komen beiden voor een supplement op gereduceerde schaal in aanmerking.

Aanvraagformulieren:

Een aanvraagformulier en een boekje bevattende details omtrent het gewaarborgde inkomstensupplement zal gedurende februari aan alle gepensioneerden met ouderdomspensioen per post worden verzonden. Men wordt verzocht het boekje aandachtig te lezen en het aanvraagformulier meteen in te vullen. Gehuwde gepensioneerden worden verzocht om ieder afzonderlijk een aanvraagformulier in te vullen en tegelijk in dezelfde enveloppe te verzenden. ONDER INKOMEN WORDEN NIET BEGREPEN OORLOGSPENSIOENEN, SCHENKINGEN VAN FAMILIELEDEN EN GELD UIT EEN AANTAL ANDERE BRONNEN. EEN LIJST VAN POSTEN DIE NIET ALS INKOMEN WORDEN BESCHOUWD IS OP HET AANVRAAGFORMULIER EN IN HET INLICHTINGENBOEKJE AANGEGEVEN. Gepensioneerden kunnen hulp voor het invullen van hun aanvraagformulieren krijgen door zich met de bureaux van Ouderdomspensioen, Canada Pension Plan of Inkomsten Belasting in verbinding te stellen. Adressen kan men in het boekje vinden.

Uitkeringsdata:

De behandeling van de aanvragen zal tenminste twee maanden vergen. Sommige gepensioneerden zullen hun aanvullende uitkeringen tegelijk met hun cheques voor ouderdomspensioen in maart ontvangen. Anderen zullen hun gecombineerde uitkeringen in april ontvangen. Gepensioneerden die recht hebben op een supplement vanaf januari 1967 zullen hun uitkeringen krijgen met terugwerkende kracht tot 1 januari.

UITGEGEVEN OP LAST VAN ZIJNE EXC. ALLAN J. MacEACHEN, MINISTER

DEPARTMENT OF NATIONAL HEALTH AND WELFARE

Mannenpraat

☆

Vooropleiding voor Ouderlingen

Het onderwerp "de vooropleiding voor ouderlingen", waarover Mr. Schinkel in het nummer van C.C. van 9 december 1966 onder de rubriek 'Mannenpraat' schreef is zeker de moeite waard om nader onder de loupe te worden geworden.

Wanneer we vernemen dat de gereformeerde Mannenverenigingen in Nederland het initiatief hebben genomen om de kerkleden in de gelegenheid te stellen zich te bekwamen voor allerlei kerkelijk werk, willen we dit initiatief zeker prijzenswaardig noemen.

Uit het artikel van Mr. Schinkel blijkt echter, dat hij met name denkt aan de opleiding tot het ambt van ouderling, want hij schrijft: "dat het soms een hele zorg is bekwame mannen voor het ambtelijk werk in de kerk te vinden, vooral voor het ouderlingenschap."

De zaak van de opleiding tot ouderling is vandaag niet voor het eerst in discussie. Meer dan honderd jaar geleden was men reeds overtuigd van de noodzaak hiervan.

Prof. H. Bouwman, destijds hoogleraar aan de Theologische Hogeschool te Kampen schrijft hierover in zijn boek *Gereformeerd Kerkrecht.*

Hij vertelt hierin dat de bekende predikant A. C. van Raalte, toen hij in Ommen stond (1839), zijn ouderlingen en diakenen les gaf.

Op de gereformeerde predikanten-conferentie van 1913 pleitte prof. L. Lindeboom van Kampen zelfs voor een afzonderlijke, systematische opleiding tot het ouderlingschap. Deze zaak werd in 1917 op de eerste Friese ouderlingen-conferentie te Sneek te berde gebracht. Ds. J. P. Klaarhamer besprak op die conferentie de vraag: "Is speciale opleiding voor het ambt van ouderling ook nodig in verband met de eis van het bevestigingsformulier om toezicht uit te oefenen op de zuivere bediening des Woords?"

De spreker gaf hierop een ontkennend antwoord. Hij had zowel principiële als praktische bezwaren tegen deze vooropleiding. Wat het eerste betreft vreesde hij dat de vooropleiding het gevaar van hiërarchie met zich mee zou brengen. Er zou, volgens hem, een groep van notabelen ontstaan, waaruit de gemeente zou mogen kiezen. Dr. Ph. J. Huiser, uit wiens boek "De ouderling en de prediking" ik citeer, acht de principiële bezwaren van ds. Klaarhamer niet zo belangrijk. Hetzelfde bezwaar zou immers voor de opleiding tot predikant gelden. Dr Huiser voelt meer voor de *praktische* bezwaren die aan een vooropleiding zijn verbonden. Hij noemt er twee.

1. Voor zo'n opleiding zouden zich allicht personen opgeven die nogal een hoge dunk van zichzelf hebben, terwijl bescheiden personen, die toch geschikt zouden zijn voor het ouderlingschap, zich niet zouden melden.
2. Er zouden in elk geval twee maal zoveel personen aan de opleiding moeten deelnemen als nodig zijn voor ouderling, anders is het verkiezen van ouderlingen een wassen neus. De andere helft zou na de verkiezing dus werkloos blijven, met het gevolg dat men het idee zou krijgen achteruit te zijn gezet. Hoewel Dr. Huiser weinig voelt voor een *vooropleiding*, acht hij de *opleiding* van hen die tot het ouderlingschap zijn gekozen zeer aanbevelenswaardig.

Wij stemmen hier van harte mee in. Ouderlingen behoeven geen zak-formaat theologen te zijn om voor dit ambt in aanmerking te komen. Toch moeten ouderlingen zich terdege bekwamen voor hun belangrijke en vaak moeilijke taak. Volgens Mr. Schinkel zijn drie ouderlingenconferenties per jaar beslist onvoldoende om de ouderlingen de nodige ruggesteun te geven die zij bij de uitoefening van hun ambt nodig hebben. Velen zullen het hiermee eens zijn.

Gezien de geringe belangstelling voor dergelijke conferenties is het de vraag of men aan de opleiding veel kan verbeteren. Indien men met de ouderlingenconferenties wil voortgaan zal men in de toekomst in elk geval meer onderwerpen van praktische aard moeten behandelen.

Zonder inspanning van de ouderlingen zelf zal van deze opleiding echter weinig terecht komen, hoe goed de conferenties ook zijn georganiseerd. De ouderlingen zullen eens wat meer moeten lezen, temeer daar wij hier niet over een ouderlingenblad beschikken. Men zou eveneens op de kerkeraad geregeld bepaalde onderwerpen moeten bespreken die de ouderlingen helpen bij hun werk. Daar moet men dergelijke problemen meer doorpraten om zo van elkaar te leren. Als ds. Van Raalte dit nodig achtte in 1839, dan is het zeker geen overbodige luxe in onze tijd, waar de ouderlingen, vooral in de grote steden, met allerlei ingewikkelde problemen te maken krijgen.

C. Overgaauw

Christelijke Scheurkalenders Zolang de voorraad strekt: Maranatha, Honigdroppels, Filippus, Kruimkens van 's Heren Tafel, Geref. Dagkalender. De drie eerstgenoemde in boekvorm.
Prijs $1.75 per exemplaar.
Nog enkele "Beautiful Canada" Calendars $1.00.
Chr. Book Centre
ANTON LAMMERS
36 Longwood Road N., Hamilton, Ontario
JA 2-1234

Philip Geusebroek
BOOKKEEPING
AUDITING
TAX RETURNS
Complete Service
BURLINGTON
933 Orpha St.
Tel. 634-5690

Ontboezemingen van een kostersvrouw

Toen ik vandaag, bij het schoonmaken van de kerk, even op de preekstoel stond om er wat stof af te nemen en zo de lege kerk in keek, moest ik ineens aan onze dominee denken. Hij staat hier toch elke zondag maar weer, dacht ik. En dan niet voor lege banken, zoals ik nu. Nee, iedere zondag twee maal, ziet hij daar een zee van gezichten verwachtend naar hem opgeheven. Dat moet toch wel wat wezen, hoor! En ik probeerde me eens even in te denken hoe hij zich dan voelt!

Blij, omdat hij die preekstoel op màg gaan? Verheugd, omdat hij het Antwoord heeft op de vraag die hij weer in zoveel ogen lezen zal? Zelfbewust, omdat hij vindt dat hij maar een beste preek in zijn zak heeft?

Zenuwachtig en bedrukt, omdat het deze week niet lukken wilde? Doodmoe, omdat hij zoveel andere dingen dan een preek aan zijn hoofd heeft gehad?

Onwillig, omdat het stormt in zijn hart en hij het ook allemaal niet zo zeker weet?

Ik denk zo dat al deze gevoelens hem van tijd tot tijd wel eens zullen beheersen. Hij is toch óók maar een mens, zeggen we dan.

Maar toch, dat trapje moet hij op, of hij wil of niet. Die mensen moet hij in de ogen zien, of hij durft of niet. Die ogen kunnen vragen, verwachten, afweren of onverschillig van hem weg staren. Ze kunnen hem inspireren, maar ook de schrik om het hart doen slaan!

Goeie mensen, ik heb het zweet al in mijn handen staan als ik eens een inleiding op de vrouwenvereniging moet voorlezen. Eerst kost 't me al heel wat om hem te maken en dan komt het voorlezen en het behandelen op de vereniging nog. Nou, ik wil u wel vertellen, dat kost me minstens een slapeloze nacht en een maag die voor een dag van streek is.

Nou heb ik sommige mensen wel eens horen zeggen: daar heeft een dominee geen last van, hij heeft er toch voor geleerd? Ja nou en dat wéét ik nu zo net nog niet ziet u, of hij er daarom geen last meer van heeft.

Ik heb indertijd het naaien goed geleerd maar toch mislukt er nog wel eens wat. En zo kan er bij een dominee ook nog wel eens een preek mislukken. En als bij mij het naaien niet lukken wil, dan leg ik het aan de kant en zeg ik: volgende week nog maar eens verder kijken, 't wil nou niet. Maar dat kan de dominee niet zeggen! Of hij er voor in de stemming is, of hij misschien doodmoe is, of ergens over in de zorg zit, dat doet er niet toe, die zondag komt onherroepelijk weer dichterbij en dan moet hij het trapje weer op. Twéé maal!

Ik heb die preekstoel honderd keer afgestoft en er nooit bij nagedacht, maar vanmiddag kwam dat ineens zo bij me op allemaal. En het kan eigenlijk niets geen kwaad als je zo eens het leven van een ander je probeert in te denken. Maar hoe zo'n dominee die problemen nou oplost, daar heb ik nog geen idee van.

Om te beginnen zal hij er van uit moeten gaan (en wij allemaal ook) dat hij gestuurd wordt. Dat er als het ware een onzichtbare Hand is die hem altijd maar weer dat trapje opduwt. Soms zal hij dan maar een licht tikje nodig hebben en met twee treden tegelijk het trapje nemen. Maar als hij weer eens lood in de schoenen heeft kan diezelfde Hand hem van terugdeinzen weerhouden en een steun in de rug worden!

Mensenkinderen, de dominee moest eens weten dat ik zo over hem aan het filosoferen ben! Maar ik ga er toch nog maar even mee door want ik bedenk me net dat als hij dus gezonden wordt, dan wordt hij niet gezonden zonder méér, maar dan krijgt hij een Boodschap mee. Die Boodschap moet hij doorgeven. En als hij dat goed wil doen, afgezien van zijn eigen gaven en bekwaamheden, dan zal hij eerst zelf naar die Boodschap moeten luisteren. Nietwaar, dat leerden wij als kinderen al: Luister goed, hoorde je dan als je een boodschap moest overbrengen.

Als zo'n dominee dus twee maal per zondag met een Boodschap de preekstoel opgestuurd wordt, dan moet daar wel heel wat luisteren aan vooraf gaan. En luisteren, goed luisteren, is niet makkelijk.

Rust en stilte zijn twee dingen die het wel makkelijker maken. Maar een week is kort, dat weten we allemaal. En als ik dan aan onze dominee denk, zoals hij van de ene zieke naar de andere gaat, van het ene huisbezoek naar de andere vergadering en vandaar weer naar de catechisatie enzovoort, dan vraag ik me af of er voor hem nog wel tijd overblijft om te luisteren? Misschien doet hij het wel onder de bedrijven door. Maar dan zal hij toch wel eens moeite hebben om het goed te verstaan!

En zelfs als hij eindelijk rustig in de studeerkamer zit, zullen zijn oren nog wel eens na-tuiten en zal hij eerst weer even aan de stilte moeten wennen.

En dan: Spreek Here, Uw knecht hoort! Geef hem oren die horen willen wat de Geest tot de gemeente te zeggen heeft. En geef hem een gemeente die hem tijd gunt om te luisteren en zich op haar beurt ook weer tot luisteren zet, omdat zij aan wat hun dominee hoort, ook terdege een Boodschap heeft!

Jaantje

SAMENWERKING

Wij worden constant bedreigd door het risico onze bezittingen te verliezen door brand, storm, diefstal, ongeval, ziekte of overlijden.

Als elk van ons dit risico geheel *alleen* moet dragen, kan een enkele rampspoed ons volkomen ruïneren. Maar als we met elkaar *samenwerken* om de kosten van dit verlies te dragen, dan behoeft niemand financiële ondergang te vrezen. Verzekering is het middel waarmee we deze samenwerking tot stand brengen. Uw tussenpersoon voor *levensverzekering*:

HOLLAND LIFE
INSURANCE SOCIETY LTD.

Symbool van Zekerheid . . . sinds 1807

HOLLAND LIFE BUILDING 1130 BAY STREET TORONTO 5, ONTARIO

Blue Cross verzekert Immigranten tegen Ziekenhuiskosten

(Canadian Scene) — Immigranten die naar Canada komen en nog niet in aanmerking komen voor het Ontario Hospital Plan kunnen zich bij Blue Cross verzekeren tegen ziekenhuiskosten totdat zij vallen onder het Ontario Hospital Plan. Blue Cross hoopt ook in de andere provincies eenzelfde regeling te kunnen treffen.

Een immigrant die zich opgeeft voor het Ontario Hospital Plan komt pas drie maanden later in aanmerking voor uitkeringen. Dit probleem van de immigranten wordt opgelost met dit "Landed Immigrant Plan", waarin wordt voorzien in een dekking van ziekenhuiskosten tot een maximum van $30 per dag (dat zijn de gemiddelde kosten in Ontario). Iedere individuele immigrant betaalt aan Blue Cross een premie van $14.94; een gezin bestaande uit man, vrouw en ongetrouwde kinderen beneden de leeftijd van 21 jaar betaalt $28.98. Aangezien deze verzekering niet kan worden voortgezet na de eerste 90 dagen, dient de immigrant direct na zijn aankomst in Canada zich op te geven voor het Ontario Hospital Plan.

De Ontario Hospital Association, waarvan het Ontario Blue Cross een afdeling is, is een associatie van ziekenhuizen, welke niet onder het beheer van de regering staan. Blue Cross was de grootste verzekeraar totdat de provinciale ziekenhuisverzekeringen tot stand kwamen, maar ook nu nog voorziet het in verzekeringen die niet vallen in het kader van het Ontario Hospital Plan — het verschil bijvoorbeeld tussen de kosten van een zaal en een kamer waarin men met slechts één andere persoon ligt (semi-private), ambulance kosten, operatiekosten boven het bedrag dat het Ontario Hospital Plan betaalt, kosten van voorgeschreven medicijnen, enz.

NAAR NEDERLAND!!

Wij verzorgen Uw passage voor BOOT of VLIEGTUIG. Ook voor Uw familie overkomend uit Nederland. Indien gewenst wordt nu ook Uw bootreis gefinancierd met "PAY LATER PLAN". Alle inlichtingen:

VAN HERWERDEN TRAVEL SERVICE
747 King Street E. OSHAWA, ONT. Telefoon RA 3-4471

Op Vreemde Bodem

door C. J. Ooms-Vinckers

(8)

'Ik geloof dat het verschil van godsdienst ook verschil maakt in zeden en gewoonten. Dat verschil van godsdienst lijkt me wel het ergste voor de dagelijkse omgang.'

Manuel schrok op, hij hoorde niet bij deze mensen, de vader van Melita had dat duidelijk gezegd. En Melita meende ook dat samengaan onmogelijk was door verschil in godsdienst. Hij zou weggaan, meteen al, maar hij durfde het niet omdat de maaltijd werd opgediend. Hij wierp af en toe een schuwe blik op Melita. Ze was mooi en heel lief. Zijn hart bonsde; hij moest weg, hij was een vreemde. Een beetje van 't ras door die Algerijnse grootvader van Melita, maar niet van de godsdienst . . . .

In de namiddag bezochten ze gezamenlijk het schip. 'En waar slaap je nu?' vroeg Melita's vader.

Manuel kreeg een brok in zijn keel; hij wilde het vunze 'vooronder', waar hij en zijn makkers sliepen, niet tonen.

'Het is gesloten,' loog hij nors. Hij had nog nooit de afstand zo sterk beseft als nu.

Bij 't afscheid voelde hij zich al zó ver van hen af, dat hun vertrek hem opluchtte.

'Je laatste kaarten waren heel mooi en je schrift is zo duidelijk. Je moet nu brieven aan me schrijven, Manuel. 'k Vind het altijd fijn, wat van je te horen,' zei Melita zacht.

Hij hield haar hand even in de zijne en er doortrilde hem een groot geluksgevoel. Melita keek hem glimlachend aan, maar plotseling trok hij zijn hand terug en wendde zich af.

'Dag Manuel,' zei Melita nauw hoorbaar.

'Bonjour,' zei hij stug en klemde de lippen op elkaar. Ze hoorden niet bij elkaar, die Fransen en hij. Hij wilde ze nooit terugzien. Hij wilde ze niet nakijken; ze moesten niet denken dat hij zich opdwong. Hij zou in Oran een betrekking nemen als assistent en later chefkok worden. Soms zou hij een kort berichtje aan Melita sturen. Dan begreep ze wel, dat hij haar niet nodig had. Meteen besefte hij in Oran altijd in vrees te zullen leven dat hij grootvader zou zien bedelen. Op een keer zou zijn ergernis hem de baas worden en zou hij de oude man wat aandoen. Maar . . . waar wond hij zich over op. Wat hinderde het of de oude zijn lust in bedelen botvierde? Hij had zelf ook gebedeld.

't Leek wel of er een vreemde geest in zijn lichaam was gevaren. Een geest die hem opzweepte tegen zijn vroeger bestaan. Waarom hunkerde hij naar allerlei wat hem niet toekwam? Lezen en schrijven, een mooi, fijn meisje van een vreemd volk. Met een vreemde God . . . .

Grootvader was wijs en gelukkig; hij was dom en ongelukkig. 't Was de geest van het kruisje, die in hem woelde. De geest van zijn moeder, die dat kruisje had gedragen . . . .

Die moeder, wat was ze geweest? Was ze geboren bij de mensen van de kerk met het kruis? Was ze misschien van 't volk van Melita?

'Het verschil van godsdienst is het ergste,' hoorde hij in zijn verbeelding Melita weer zeggen.

Hij vloog het schip op en tuurde met brandende ogen naar het flikkeren van de lichten langs de kust. Bah, die godsdienst. Kon hij het dan helpen dat hij in het land van Allah was geboren?

Hij rukte het kruisje van zijn hals en smeet het in het water. Bah, die godsdienst, hij moest al die christenen haten . . . allemaal. Ook en het allermeeste . . . Melita.

Met een snik zakte hij op een scheepstros neer en 't leek of hij zijn tranenvloed nooit meer zou kunnen stuiten . . . .

Toen de scheepsbel luidde, schrok Manuel op. Hij had een vreemde smaak in zijn mond en vloog met een verward, onbestemd gevoel overeind. Een vaag opkomende herinnering aan het weggesmeten kruisje duwde hij met geweld terug. Dat kruisje was zijn ongeluk geweest en daarmee... basta.

Hij monsterde zijn koksjasje en gooide het wrevelig opzij. Hij rilde van afkeer, zijn mouwen kleefden op zijn huid en hij trok een schoon jasje uit zijn lade. Een mens went net zo goed aan schone als aan vuile kleren. Hij was zijn vuile goed afgewend en het zou hem ook heel goed lukken Melita uit zijn hoofd te zetten. Hij had een vreemde aantrekking tot dat Franse poppetje gevoeld en gemeend er zijn bestaan op te moeten bouwen. Belachelijk.

Hij meed zorgvuldig de plaats waar hij zich op het kruisje had gewroken. Ze hadden het zijn dode moeder afgenomen en 't in de grond gestopt. Hij had het opgegraven en het op de bodem van de zee laten zinken. Vervelend was het, dat 't hem van alle kanten aankeek. Als je je ogen halfdicht kneep, glinsterden de sterren als kruisjes aan de hemel. De vorm van het schip, rank aan de voorplecht en plomp verbreed aan het achterdek, gaf de indruk dat in 't karkas een kruis lag uitgestrekt.

Bah, hij was een dromer en een slecht Mohammedaan. Was hij wel een Mohammedaan? Hij was noch besneden, noch ingewijd. Hij wist niets anders van de Koran dan een paar spreuken, die grootvader hem had voorgezegd: 'Allah was de Enige God en alle mensen die niet in de profeet Mohammed geloofden, waren heidenen. Zijn moeder had bij de heidenen gehoord en voor straf was ze omgekomen. Als hij niet leerde in Allah te geloven wachtte hem eveneens een bitter lot.

Bij de laatste overweging begon hij te twijfelen. Alle mensen waren wel eens gelukkig of ongelukkig. Zijn moeder was met honderden kustbewoners door de storm getroffen en de allermeesten waren Mohammedanen. Als er nu eens meer goden bestonden dan één? Zulke dingen zou Broeder Johannes wel weten, maar die wilde hij nooit meer zien.

In een volgende haven aangekomen, miste hij zijn gang naar de ansichtenwinkel. Er zouden andere vrienden in z'n leven komen en die zouden hem niet medelijdend en vals behandelen.

In Douala aangekomen, kreeg hij toch weer het ongewisse gevoel dat een bezoek aan Broeder Johannes geen kwaad kon.

Toch speelde de geschiedenis van het kruisje door zijn hoofd en als 't hem ontglipte en de Broeder het weten zou, werd hij helemaal uitgestoten. Melita zou het dan horen en hem een barbaar vinden. Dat duldde hij niet; hij moest ten kosten van alles afstand van haar doen. Zijn bruut gedrag met het kruisje en dan nog wel een kruisje van zijn moeder, had de doorslag gegeven.

Toen er de tweede dag gelost werd in Douala, besteeg Broeder Johannes de scheepstrap.

'Hallo, Manuel, ik was bang dat je ziek was toen je gister niet verscheen.'

Manuel bleef onbeweeglijk staan; 't was of de schrik z'n benen verlamden.

'Zeg, hoe zit het, ben je doof geworden?' lachte de Broeder en posteerde zich naast hem.

'Ik keek naar die kleine bootjes,' hakkelde Manuel. 'Ik moest gister werken,' loog hij er achteraan.

''k Heb echt opgewekte brieven gehad van je bezoek bij ons thuis. Ze waren erg gevleid dat je uit jezelf naar hen was toegekomen. Je trof Melita nog, schreef ze me. Hoe ziet ze er uit? Is die zorg van mijn moeder nu overdreven of niet?'

'Ze sprak opgewekt over haar werk... ik zag niets vreemds aan haar.'

'Gelukkig, ze moet nodig wat verstandigs doen.' 't Is een schande als een christen niet met alle macht aan het heil van zijn medeschepselen werkt. We moesten ergens gaan zitten of kun je niet weg?'

'Jawel,' zei Manuel en probeerde zijn stem in bedwang te houden. 'Ik trek even een jasje aan.'

Toen Manuel weg was, keek de Broeder ernstig voor zich. Er was wat met de jongen, hij deed stug en ongenaakbaar. Hoe was het mogelijk na die enthousiaste brieven van thuis. Kon het op de wereld nu nooit eens goed gaan tussen twee religies en culturen? Moesten er barricades opgeworpen worden, was dat een wet waar op aarde niet aan te ontkomen was?

Manuel nam in allerijl een bad en trok schone kleren aan. Er kwam een soort berouw in hem op, zich van het kruisje te hebben ontdaan. Met moedwil... om een opkomende bui van afkeer. Hij stond schuldig tegenover de mensen die goede dingen over hem dachten en schreven.

Ze liepen samen de trap af, de kade op.

'Hier vlakbij is een lokaal voor het scheepsvolk, dat wat ontspanning zoekt buiten de zeemanskroegen. Onze kerk heeft succes met die gelegenheid. Ik ben er iedere week een avond om er de schaakspelers te leiden.'

''t Is van de christenen,' zei Manuel nors. 'Ik ben Mohammedaan.'

'Er komen iedere dag serieuze Mohammedanen, die hun godsdienst in ere houden en juist daarom liever niet naar de kroegen lopen. 't Is er rustig om samen te praten.'

'Ik dacht dat 't alleen voor christenen was,' zei Manuel stug.

''t Is voor mènsen en die heb je in alle soorten,' zei Broeder Johannes.

Toen ze zaten, besloot de Broeder meteen te vragen wat er aan schortte. 'Hoe gaat het met de studie?' begon hij. 'Je schrijft een goede hand, dat was Melita ook opgevallen. Ik heb nieuwe leesboekjes, die je goed zullen bevallen. M'n zak is nogal ruim, ik heb er meteen maar een paar meegebracht. Heb je het Marcus-evangelie al eens ingekeken?'

'Ja, maar er staan allemaal verhalen in, die vreemd zijn en niet bij me passen.'

'Ik dacht dat die verhalen bij ieder mens pasten, die van rust en vrede houdt.'

'Een mens moet aan zijn eer denken,' zei Manuel nors.

'Is eer werkelijk het enige dat je geluk geeft?' vroeg Broeder Johannes ongelovig. 'Hoor eens, Manuel, ik voel dat je op de één of andere manier gekwetst bent. Wat hebben we je misdaan?'

Manuel liet het hoofd op de borst zinken.

'Als mijn familie je heeft beledigd, hebben ze het niet zo bedoeld. Vader en moeder zijn eenvoudige zielen, die veel hebben geleden, maar hun hartelijkheid hebben bewaard. En mijn zusje is een groot kind.'

Manuel richtte snel het hoofd op en zei scherp: 'Ze is helemaal geen kind en ze durft ver weg de bush in om te werken.'

Er ging de Broeder een licht op. 't Was Melita, nu voorzichtig zijn. Verliefde mannen en in het bijzonder Oosterse mannen, waren opvliegend als ze verliefd waren.

'Ik ben de oudste broer en zij het jongste zusje. De ouders en oudere broeders achten de meisjes altijd onvolwassen. Maar je hebt gelijk, ze heeft het goed aangepakt. Het mooiste is wel dat haar ziel is bewogen door het leed en onbegrip van anderen. Het trof me dat ze me schreef: 'Ze hebben zo'n behoefte aan koestering, aan liefde. Als ik ze dàt nu maar genoeg kan geven.'

Manuel liet het hoofd zakken. Zijn lippen trilden en hij zei: 'Daar hoef je geen kind voor te zijn om naar medeleven en liefde te verlangen.'

'Je hebt gelijk; ieder mens heeft heimwee naar iemand, die hij zijn liefde kan geven en die hij gelukkig kan maken. Ik heb al jong begrepen, dat niemand het zo goed met ons meent als onze Here Jezus. Zijn liefde is intenser en groter dan de liefde van een vader en moeder. De echte liefde Manuel, is géven en niet vràgen. Zou je daar kans toe zien?'

'Ik heb nooit wat te géven gehad,' zei Manuel met verdrietige stem.

'En mijn moeder schreef dat je je grootvader in een 'Tehuis' had bezorgd.'

''t Was van zijn eigen geld, hij... bedelde. Hij is natuurlijk allang uit 't huis weggelopen.'

'Wat jammer en zit je hele familie in de vreemde?'

(Wordt vervolgd.)

CLASSIFIED ADS

Pay your advertisement when you send it in. See our standard-rates below:

Birth-announcements ... $4.00
Engagement-announcements ... $4.00
Marriage and anniversaries ... $6.00
Notifications of death ... $5.00

"For Sale" and "Want" advertisements up to 30 words $4.00. Every word more 15¢.

For "letters under number" 50¢ extra.

—

Send your payment together with your ad to:

Calvinist-Contact
Box 312, Station B,
Hamilton, Ont.

Thankful to the Lord we are very happy to announce the birth of our third daughter

CAROLINE GRACE

A sister for Shirley Dianne, Robert Peter, Elizabeth Maureen.

Mr.& Mrs. M. A. Voorberg, (nee Rauwerda).

Newmarket, Ontario.

December 30, 1966.

With great joy and gratitude to the Lord, who made everything well, we announce the birth of our sixth son

CALVIN MAURICE

A brother to Eddy, Paul, Robert, Richard, Helene and Peter.

Mr. and Mrs. Peter Scharringa.

R.R. 1, Waterdown, Ont.

December 31, 1966.

Wij willen een ieder van harte bedanken voor al de blijken van deelneming, die wij hebben ontvangen bij het overlijden van onze man en vader.

Ze hebben ons troost en sterkte gegeven in de afgelopen weken.

(Mrs.) A. Eisses—Joldersma en kinderen.

Glenholme, Nova Scotia.

FRIEZEN

kom 23 Jan., youns 8 ûre, York C.R.C. for a gesellige youn. Reciteare, sjonge, etc. Siz it fjieder.

A family wants

BOARDER

in Mt. Hamilton area. Letters to no. 1928, % Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Stat. B, Hamilton, Ont.

Te huur: Een klein

APARTMENT

Huur $55 per maand. 3 mijl ten noorden van Hamilton. Telefoon JA 7-5460.

Wanted:

GIRL

for housework in Christian home. Live in - all conveniences. Every week-end and most evenings free. Apply to: Dr. K. W. Slemon, 38 Centre Street, Bowmanville, Ont. Tel. No. 623-2334.

Uit voorraad leverbaar:

DE SJOELBAK

6 ft. lang, 20 schijven, bij het vanouds bekende adres.

De prijs is nog steeds $11.50 plus 5% Provincial Sales Tax, F.O.B. Burlington. Als U C.O.D. kosten wilt besparen, gelieve U betaling te zenden tegelijk met Uw order. Voor exchange vergeet niet 15¢ toe te voegen.

Indien U levering wenst vóór Kerstfeest moet Uw order vóór 15 Dec. binnen zijn.

JAMES LYCKLAMA, 2223 Prospect, Burlington, Ont. Telephone 637-2571.

"Only $5.00 for a Christian university?"
No, but it's a beginning.
"12,000 x $5.00, or $60,000 is a beginning?"
Maybe we need a miracle . . . .

Send to:

A.R.S.S. 90 Hadrian Drive, Rexdale, Ont.

(Returns through Dec. 30, 1966: $950.00)

Heden heeft de Here van ons weggenomen onze geliefde moeder, behuwd-, groot- en overgrootmoeder

JOHANNA BERENDINA HUININK,

weduwe van G. J. Heijink, eerder van D. J. Mateman, in de ouderdom van 75 jaar.

2 Cor. 5:1.

Aalten:
A. J. Mateman—Luiten.
J. A. Vreman—Mateman.
G. W. Vreman.
B. Houwers—Mateman.
W. J. Houwers.
D. J. Mateman.
J. H. Mateman—Bongen.
G. F. Droppers—Mateman.
J. W. Droppers.

Zelhem:
J. B. Mateman.

Hespeler, Ont.:
G. Pennings—Mateman.
B. H. Pennings.

Dokkum:
J. B. Westerveld—Heijink.
H. A. Westerveld.

Varsseveld:
H. W. Heijink.
B. H. Heijink—Houwers.

Aalten:
D. J. Eppink—Heijink.
G. H. Eppink.
40 kleinkinderen,
20 achterkleinkinderen.

Aalten, 14 december 1966.
Hessenweg 20.

De begrafenis heeft plaats gehad op maandag 19 december, op Begraafplaats "Berkenhove".

Uit Nederland ontvingen wij het bericht dat God, na een langdurige ziekte, tot Zich nam op 20 december 1966, onze lieve en zorgzame moeder en grootmoeder

JANNA DE KONING,

op de leeftijd van 74 jaar.

Sedert oktober 1955 weduwe van S. D. A. Paul.

Toronto:
Dirk en Jetske Paul.
Marie en Jan Roeleveld.

Clinton:
Iefke en Gerrit Heersink.

Voorburg, Ned.:
John en Nelly Paul.

Selby, Eng.:
Jenny en Peter Hall.
en 25 kleinkinderen.

Plotseling, op 22 december 1966, na een kortstondig ziekbed, nam de Here in Zijn eeuwige heerlijkheid mijn geliefde vrouw (na een gelukkige bijna 30-jarige echtvereniging) en onze zorgzame moeder, behuwdmoeder en oma

KRYNA M. DYKSHOORN, geb. DOELMAN,

op de leeftijd van 57 jaar.

"Veilig in Jezus' armen."

West Flamboro:
R. Dykshoorn.

Mount Hope:
Ada en George Struyk.
Carolyn M.
Adrian P.
Ednalene J.
Richard P.

West Flamboro:
Paul en Lona (verl.).

P.O. West Flamboro, Ont.

We wish to extend our deepest sympathy to Mr. R. Dykshoorn and family in the sudden passing away of their wife and mother

Mrs. K. DYKSHOORN.

Romans 8:38, 39.

Dundas Young People's Society.

Books can enrich and impoverish your life and the life of your children.
Be sure to spend your money for

GOOD BOOKS

Contact:

Chr. Book Centre
36 Longwood Road North, Hamilton, Ontario
JA 2-1234

BE UP TO DATE
Read
CHURCH and NATION
Publication for the Chr. Ref. Church in Canada.
$3.00 per year.
PRO REGE PUBLISHING COMPANY
10 Golfdown Drive, Rexdale, Ont.

On December 23rd, 1966, the Lord suddenly took home our dear husband and father

JOHN VRIESINGA,

at the age of 46 years.

His rest shall be serene;
For, lo! his eyes have seen
God's wonderful salvation.

Mrs. M. Vriesinga.
Richard.
Louise.
Peter John.
David.
Katherine.

London, Ontario.

Op 23 december 1966 nam de Here tot Zich onze geliefde schoonzoon, zwager en oom

JAN VRIESINGA.

2 Cor. 8:9.

Moge de ondervinding van de genade die hem heeft rijk gemaakt, voor ons allen genoeg zijn.

De familie Van der Ploeg,
Komoka, Ontario,
London, Ontario,
Nederland.

On Christmas Day, through a car accident, the Lord took home our little daughter and sister

HEATHER CHRISTINE,

at the age of 4 years and seven months.

Ralph and Anne VanderKooi.
Ruth - Anne.

300 Grenfell, Apt. 104,
Oshawa, Ont.

Op 27 december 1966 is op 80-jarige leeftijd in volle vrede van ons heengegaan onze man, vader, behuwd- en grootvader

GERRIT CORNELIS VAN DEN BERG.

Sassenheim:
Mrs. G. C. van den Berg.

Oostvoorne:
Mr. and Mrs. W. K. van den Berg.

Bilthoven:
Miss A. van den Berg.

Orangeville, Ont.:
Rev. and Mrs. G. Nonnekes.

Edmonton, Alta.:
Mr. and Mrs. J. Verhagen.

North Quai, Australia:
Mr. C. van den Berg.

Clarkson, Ont.:
Mr. and Mrs. B. van der Vliet.

Edmonton, Alta.:
Mr. and Mrs. G. Koning.

Bennebroek:
Mr. and Mrs. J. L. van den Berg.

Grand Rapids, Mich., U.S.A.:
Mr. and Mrs. L. J. van den Berg.

Brampton, Ont.:
Mr. and Mrs. H. R. Lammers.

On december 28, 1966, the Lord took unto Himself our dearly beloved daughter and sister

ELAINE WILMA,

5 weeks old.

"Suffer little children to come unto me."

Mr. and Mrs. C. Bosma.
Alvin.
Bobby.
Marlene.
Sidney.

December 28, 1966.

65 Lister Ave.,
Hamilton, Ont.

The Lord took unto Himself our dear granddaughter and niece

ELAINE WILMA BOSMA,

at the age of five weeks.

Daughter of Case and Wilma Bosma.

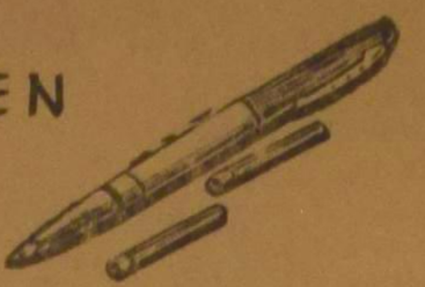
"The Lord gave, and the Lord hath taken away; blessed be the name of the Lord."
Job 1:21b.

Mrs. A. Bosma.
Piet and Jane.
Sid.
Jake and Gail.
Elbert and Evelyn (engaged).
Henry.

Support
YOUR CHURCH IN ACTION!
CHRISTIAN REFORMED WORLD RELIEF COMMITTEE
733 Alger St., S.E.
Grand Rapids, Michigan

LEZERS SCHRIJVEN

Geachte Redactie,

In antwoord op het schrijven van Ds. Geisterfer aangaande de Schoolslag-actie, wil ik gaarne tegenover hem en hen die zijn brief lezen het volgende opbrengen.

Het artikel in de Schoolkrant en weergegeven in C.C. over de kansen van Christelijk onderwijs in Indonesia heeft ook mij niet losgelaten. Hoe kan het ook anders als je daar geboren en getogen bent. Trouwens, men komt onder de indruk van de noodzaak van Christelijk onderwijs in alle landen waarover in de Schoolkrant geschreven wordt.

Daarom heeft het Holland-Canada-Contact-Committee aan de districtsbesturen in juni van dit jaar voorgesteld een gelijktijdige actie in Amerika en Canada te ondernemen voor bepaalde landen, waar wij een bepaalde roeping voor voelen en relaties mee onderhouden, vooral door de zendingsopdracht die we daar hebben: Nigeria, Japan, Taiwan, Zuid-Amerika. Om verschillende redenen is toen besloten een dergelijke actie op een later tijdstip te overwegen. Brieven zoals die van U vormen een verdere aanbeveling van zo'n actie, hoe bescheiden ook opgezet.

Maar laten we de bemoedigende steun, merendeels bestemd voor verdere uitbouw van highschools en teacher's colleges, door de Hollandse gevers aangeboden, met dankbaarheid aanvaarden. Een gift legt altijd een band. Die band hebben we node moeten missen in het verleden. Moge die band ons ook verder leiden in dit internationaal contact dat nu gelegd is. Met dit doel voor ogen hoopt het Holland-Canada-Contact-Committee verder te werken en hoopt zij daarbij verdere suggesties en medewerking van alle kanten te ontvangen.

Met hartelijke dank voor plaatsing,

F. H. Verhoeff.

Meer service van de busondernemingen

Ieder die gedurende de winter van de bus gebruik maakt zal ongetwijfeld wel eens mopperen wanneer men zo lang in de kou en de sneeuw op een bus moet staan wachten. Het is dan ook begrijpelijk dat gedurende de jaren tussen 1926 en 1960 het aantal personen dat van de bus gebruik maakt enorm is teruggelopen. In Amerika van 17,2 biljoen tot 9,3 biljoen, hoewel de bevolking in de Amerikaanse steden en voorsteden met 57% is toegenomen. Velen gaan met hun auto, maar dat is vooral in de grote steden evenmin altijd een pleziertochtje. Men moet gedurende de spitsuren maar eens tussen het drukke verkeer zitten! Toch gaan niet meer stadsbewoners over tot het gebruik van de bus, zelfs niet nu het vaak moeilijk is om parkeerruimte te vinden, want van 1950 tot 1960 is het aantal passagiers met 45% afgenomen, waardoor het inkomen van de busondernemingen met 25% is gedaald.

De busondernemingen kunnen het hierbij niet laten zitten, vooral niet nu de conducteurs een behoorlijk salaris eisen. De gemeenteraden zijn evenmin blij met deze ontwikkeling, want die hebben er heel wat voor over om een oplossing te vinden voor het parkeerprobleem.

In Detroit heeft men nu besloten om 1700 beschuttingen te bouwen, zodat de passagiers op de stopplaatsen niet langer behoeven te verkleumen. Op de meest-gebruikte stopplaatsen zal men een verwarmd 'lokaaltje' bouwen dat voorzien is van gekleurd glas om 's zomers de zonnewarmte tegen te houden.

Op de andere stopplaatsen zal men een beschutting bouwen aan weerskanten van een bank waarboven een schuin dak is bevestigd.

Het ziet er naar uit dat deze 'shelters' in de toekomst door geheel Amerika zullen worden gebruikt, want men verwacht dat er tegen 1969 zo'n 100.000 'shelters' afgeleverd zullen zijn.

In Detroit heeft men de eerste 470 'shelters' reeds besteld, wat de gemeente $200.000 zal kosten, terwijl de andere helft door de regering zal worden betaald.

In Peoria, Illinois, is men verleden jaar met een ander experiment begonnen. Het busvervoer geschiedt in deze plaats op de manier waarop de schoolbus haar diensten aanbiedt. Gedurende de spitsuren brengt een speciale bus mensen van hun huis naar het werk en omgekeerd, zodat men bij de deur kan instappen en er weer wordt afgeleverd. Men mag zich natuurlijk niet verslapen want de bus houdt zich stipt aan de tijd.

De resultaten zijn moedgevend, want na de veertien maanden proeftijd heeft de onderneming besloten de busdiensten voort te zetten, te meer daar de busdiensten zich zonder financiële steun kunnen bedruipen en de passagiers zeer tevreden zijn over de geboden services, waarvan de kosten niet hoger liggen dan bij gebruik van de auto.

PETER DE HAAN & SON
Better
CAR SALES, REPAIRS and SERVICE
Two Class A Licensed Mechanics at your service
FINA STATION
1590 MAIN STREET WEST
PHONE JA 9-7944

H. KREEFT, C.A.
CHARTERED ACCOUNTANT
•
LICENSED MUNICIPAL AUDITOR
•
968 EXMOUTH STREET
SARNIA, ONT.
ED 7-8559

GAAT U NAAR
Holland?
VOOR AL UW REIZEN
per boot of per vliegtuig vraag volledige inlichtingen bij:
C. STEENHOF
43 Crane Ave.
WESTON, ONT.
Tel. 241-0811 of 249-4921
Vanaf 1 april 1966:
21 dagen vliegreis
MONTREAL-AMSTERDAM
$ 335.00
met gratis trip naar Brussel, Parijs en London

Harry Den Haan
Tax Consultant
(Registered)
10 Leavesden Place,
HAMILTON, ONT.
Phone 383-6713
SPECIALIZING IN FARM INCOME TAX
For better service:
If you want us to prepare your 1966 taxpapers, please phone collect Person to Person now.
Clients accepted within 100 miles from Hamilton.
No advance payment.

It's only a 5 minutes drive

from the Woolco Plaza to the Medical Arts Building, corner Young St. and James, Hamilton.

Have a Haircut

while your wife does the shopping.

Or if you want an appointment telephone 528-9006.

Herman van der Munnik

WILLIAM G. POOLMAN
advocaat
notaris
meester in de rechten
330 Bay St., Toronto 1, Ont.
(hoek Bay/Adelaide St.)
tel.: EM 3-1334

Lucas Koops

viert zijn 12½-jarig jubileum als Reisagent in Canada met een speciaal

Jubileum Programma 1967

Boek nu op onze 21-daagse Jubileum Tour:

RETOUR PER JET: Montreal—Amsterdam — London — Parijs — Amsterdam — Montreal; Auto tijdens Uw 21-daags verblijf in Europa. Verblijf en sightseeing in Amsterdam, London en Parijs.

TOURPRIJS: Vanaf Can. $331.00, kinderen van 2 tot 12 jaar halve prijs, onder 2 jaar 10%.

VERTREKDATUMS bij voldoende deelname en behoudens goedkeuring door de betrokken instanties: 10 & 23 maart, 7 & 28 april, 3 & 19 mei, 9 juni, 7, 14, 21 & 28 juli, 4 & 25 aug., 1 & 22 sept., 13 oct., 3 & 24 nov., 15 & 22 dec.

AANMELDING: Zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 5 weken voor vertrek (tenminste 15 en ten hoogste 30 deelnemers per groep).

BETALING: 25% bij aanmelding. Rest 5 weken voor vertrek. Betaling in termijnen mogelijk.

Vraag volledige inlichtingen zonder verplichting bij

Lucas Koops
Manager
VALENTINE TRAVEL SERVICE LTD.
1642 Bayview Ave.,
TORONTO 17, ONT.
Phone 485-0336 (4 lijnen, dag en nacht bereikbaar).

Koopt bij de ADVERTEERDERS IN "CALVINIST-CONTACT"

Servants to Immigrants

by Rev. JOHN GRITTER

Immigration Societies

Activities in bringing more immigrants expanded beyond the Committee for Immigration and its fieldmen. Wherever a number of our people were located so that they could meet, they usually did, in a home or a church building or whatever it might be, primarily in order to visit and share experiences and to worship, but also to consult how more immigrants could be brought in.

In some cases men had left their families behind with the promise of having them come as soon as possible. There were young men who were eagerly looking for the day when their fiancees would be here, and maidens who were longing to welcome their lovers. There were many who had relatives, friends and neighbours who wanted to come. There were those who left behind aged parents for whom they felt a responsibility. So every opportunity to bring more people here must be utilized. The fieldmen and home missionaries could not be everywhere; much was left to local initiative. Men could find sponsors, get information, pass it on, strengthen the hands of those in charge of the movement.

The Committee and its fieldmen encouraged the people to be active, personally and together in given communities. This was good psychology: it provided an outlet for the urge to have more people come over; it helped to bind people together in a common struggle; it filled in where fieldmen could not always be present. It also taught our immigrants, some of them, to meet their new Canadian neighbours, to get more of the English language, to feel that they were now a part of this community.

Their urge for organization which they brought with them from the Lowlands led them to organize local immigration societies. Officers were chosen, plans were discussed, there was in some places a lot of activity, resulting in the arrival of a good number of newcomers.

As the number of these local societies increased leagues were formed to carry on activity on a broader scale. These met a few times a year. I can recall such meetings in Chatham, Strathroy, and London. Places for settlements and plans for more people were discussed. These meetngs were held on Saturday, for then it was easiest to get off from work. A good many miles were traveled in second hand cars, a lot of hours were spent in the endeavor to forge ahead.

Larger gatherings on a provincial scale were organized. I remember them very well. Usually on Saturday for the reason stated above. In most if not all of those I remember John Vellinga was the chairman, John Vander Vliet the secretary. The first such meeting in Ontario was in the YMCA in Woodstock. The home missionary at large, the Reverend J. M. Vande Kieft, was present and all were impressed with his earnest, sincere interest in our movement, and his wise counsel. Later on we usually had these gatherings in Hamilton, which was more centrally located and gave more people the opportunity to attend.

These get-togethers were popular: here one could meet men from other places; here one might run into old neighbours and friends; here was an opportunity to bring in questions which burned in the hearts of many; here the yen for discussion and debate could be satisfied; here one could get a broader perspective of what was going on; here weaknesses in the work as it was carried on could be faced.

These were lively meetings, noisy, at times even boisterous. Nothing stale and dry about them. One could feel in them the foment of new settlers demanding answers to many questions, questions which were very vital in their lives. One could sense the pressure of a struggle for survival, for progress; the tensions of a hard life. It was not always easy to keep the meeting on an orderly, even keel. Decisions were often made in a rough and ready manner, not always according to the accepted rules of order. But we were trying hard to get ahead, and that was something.

There was a lot of good fellowship too. It was interesting to listen around a bit, to hear them tell of their experiences and have their fun together. Once, in a recess, somebody brought up the subject of "friese stiefkoppen" (friesian stiffheads), a favorite joke with some people. One in the group did not think it was so bad. Said he "Friese stiefkoppen . . .well, I am not so sure. If you shoot a Friesian he will at least fall, but if you shoot a Zeelander he won't even fall."

These meetings were held under a cloud of smoke, for most of them were smokers, and how! Not everyone. When I, a non-smoker, had accepted the call to work among the immigrants the Rev. Leonard Trap, a confirmed smoker, laughed loudly at me. That was a good joke, he thought. I can hear him say, "Man, those people all smoke like stove pipes. You'll never hold out unless you smoke." Well, it was not that bad. I never felt it necessary to learn to smoke. But I will say that some times the smoking did bother me..

In these meetings there was plenty of it. That was simply taken for granted; it seemed to be part of real fellowship. Those who could hardly take it were looked upon as perhaps a bit odd and rather weak. Frequently in that connection someone would quote Psalm 119:42 in the Dutch psalter: "Ik ben, helaas, een leed'ren zak gelijk, die al zijn vocht heeft in den rook verloren . . ."; the English has it: "I am become like a wineskin in the smoke", Psalm 119:83. That was thought to be a good joke.

I don't begrudge anyone his smoke if that seems to give him a lift, but the filth that went with it brought out another side too. Once we met in he YMCA in Hamilton. Once, never again: when the meeting was over the room was in such a condition that they would not have us again. After that we met a number of times in the parish house of the Hamilton Christian Reformed Church. Our smoking habits had not improved. I remember that once there I felt constrained to protest about the condition of the room and observed that if we wanted to be of influence in the Canadian world we ought to improve our manners. For a little while it did some good. In time at least a number of us learned to see that for the sake of the good name of the church and to avoid offense we must at times deny ourselves some pleasures.

In spite of weaknesses these gatherings did serve a good purpose: they gave men an opportunity to express themselves; to feel that they had a voice in matters so vital to their lives; getting away for a day relieved tensions; these meetings strengthened the Committee for Immigration.

As in Ontario so in other parts of Canada societies and leagues were formed, though not as strong since by far the greatest percentage of our people was in Ontario. By and large the immigration movement was booming.

In fact, for a while we had dreams of a national organization, made up after the pattern of our church life. We were going to have strong leagues and delegates from them to make up a national body which ultimately would take all the management of the immigration movement off the Church's hands, try to stimulate our people to assume the financial burden involved, thus steer the whole matter in proper channels. It sounded good. But it takes time to work out a grand scheme like that. And before we got that far immigration went into a sharp decline, less people came, the plan fell flat.

Looking back on all this activity there was something thrilling about it. It was the vigorous, sometimes powerful, at times fierce expression of strong people, pressed with problems, spurred on by deep conviction, guided by definite principles, determined to get ahead. One must have gone through it to know what this means. It cultivates strong personalities, aggressive, hard working, bound to sucseed. Some of that is still visible in our people here.

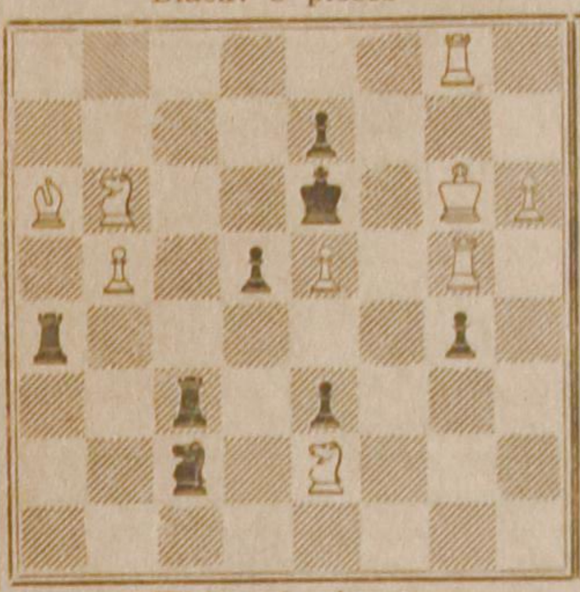
Were any mistakes made? Yes, a lot of them, as is bound to be true of any human movement. Things were said which in time stood out as mistaken. Views were expressed which were onesided. Groups were formed which could not be maintained. But there was a strong effort to build, to build well, to keep the spiritual foundations of life up in the front, to serve the cause of God. And He saw fit to bless. Praise be to His holy Name!

Let's Play Chess

Editor: Mr. C. HESS

FIRST SERIES OF PROBLEMS IN THE NEW YEAR (JANUARY)

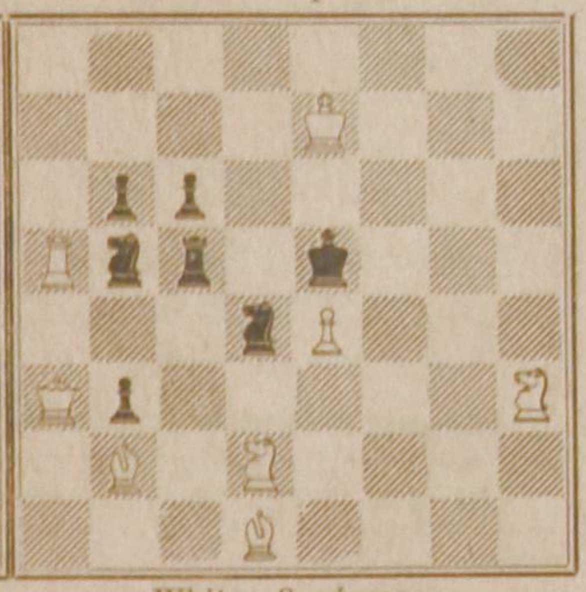
No. 236
Author: Dr. E. E. Zepler
Black: 8 pieces

White: 9 pieces

White to play and mate in three moves. 3 points

No. 237
Author: J. H. B. Fieldbrugge
Black: 7 pieces

White: 8 pieces

White to play and mate in two moves. 2 points

NOTES

1. With fresh courage we start again in the new year. I wish to thank my faithful participants for their good wishes and encouraging remarks. I will do all I can to make your climb the ladder, how difficult it may be, fully enjoyable anyway.
2. No. 236 is an interesting 3-mover. You will not have too much trouble with it. The idea in this problem is excellent. Full solution again, of course, which means: key, threat and all variations, different from the threat.
3. No. 237 may confuse you a bit. All apparent ways are blocked somehow. This author knows how to make fun on the chess board. Indication of the keymove and threat, if any, is sufficient.
4. Don't send solutions of these problems now, please. Wait till the next series.

UNIVERSITY OF PAPUA-NEW GUINEA TO OPEN SHORTLY

A new university will open in February 1967 for students from the Australian territory of Papua, and from New Guinea, a United Nations Trust territory administered by Australia.

The first 180 students will have a choice of eight subjects in Arts and Law, but in 1968 Science degree courses will be started, to be followed shortly afterwards by medicine and agronomy. The permanent buildings are expected to be complete by 1969.

Situation on a 1,200 acre site eight miles from Port Moresby, the administrative capital of the two territories, the University of Papua-New Guinea hopes to build up its number of undergraduates to nearly 600 by 1970.

(Unesco Features)

Christian Marriage Contact Bureau

Informer issues the readers of this paper were informed about the efforts to establish a Christian Marriage Contact Bureau.

This bureau is ready to operate now, and we would like to invite interested persons to ask for a brochure explaining what the C.M.C.B. is and what aims it has. The address of the Christian Marriage Contact Bureau (C.M.C.B.) is:

C.M.C.B.,
Box 441, Toronto Station K,
TORONTO 12, ONT.

FROM THE BOOKSHELF

FAITH AND THE PHYSICAL WORLD

A Comprehensive View

David L. Dye, *Faith and the Physical World*. Published by Wm. B. Eerdmans Publ. Co., Grand Rapids, Mich. 1966, 214 pages, U.S.$2.95.

* *

A perennial problem for the philosophically-minded scientist is the unity of knowledge, the integration of his varied experiences into a unified whole, the validity and relevance of his scientific work in relation to his every-day life — inshort, a philosophy of science. For the Christian scientist the problem is no less real and perhaps even more demanding of an answer since he realizes a deep commitment to Christ that most people say is irrelevant to his scientific work. Some of the answers given have had an "ostrich character" in that they belittle either the commitment or the science. In this book, the author, an atomic scientist working with the Boeing Airplane Company attempts to set up a 'comprehensive world view'. This 'comprehensive Christian view . . . provides a full way of life for the whole man; potential is there for both intellectual and moral consistency. . . . The Christian view, in providing needed meaning, takes proper account of the fact that we belong both to physics and spirit' (p. 77).

According to the author, Dr. David L. Dye, a Christian world view requires five postulates (or presuppositions) which are divided as follows:

Three basic, independent, but unprovable assumptions underlie the practice of science, namely:

(1) Physical reality exists and is objectively observable

(2) Logic applies in scientific descriptions of reality

(3) Some causality operates in reality

These three presuppositions are both necessary and sufficient for descriptive science. When we begin to detail the meanings of these assumptions we are, in effect, adding further premises that are philosophical rather than scientific. (p. 50)

Two more basic presumptions are needed by the Christian in order to obtain a 'consistent Christian position'. They are:

(1) God exists

(2) Christ reveals God (p. 76)

By means of these postulates Dr. Dye "solves" a variety of problems in a tentative way. Some of these are: the authority of the Bible (pp. 61, 62); types of reality — physical and spiritual (p. 69); personality needs (p. 79-104); Biblical interpretation, cosmogeny and evolution (p. 105-174).

Dr. Dye summarizes his world view as fololws:

(1) Science, that is, the scientific method, describes the physical universe. . . . The scientific method does not treat realities that are nonphysical or not observable. . . . physical data are philosophically neutral.

(2) Meaning and purpose are metascientific, or ascientific concepts. They are the proper domain of philosophy and/or religion. In addition to the presuppositions (given above), . . . , we must make extrascientific presuppositions that lead us to possible meanings behind the descriptions.

(3) For the Christian world view, the basic presuppositions are (a) that God exists, and (b) has revealed Himself in Jesus Christ . . . . Biblical data principally treat a different kind of reality, which we call "spiritual reality" not amenable to direct controlled observation nor scientific description.

(4) On the five presuppositions we can build a consistent Christian world view structure. The view is both internally and externally consistent.

(5) In addition to the intellectual consistency . . . this world view provides a means of satisfying man's need of moral consistency. (p. 178ff)

The statements in this book do not lead to a world view, consistent or otherwise, and insofar as they do they are sometimes misleading. I will indicate in a few ways why I think this to be the case.

(1) Any world-view must include a discussion of the problem of time, the nature of reality and the various kinds of reality, the relation of the various sciences to reality — for example, why can mathematics be used to predict physical results? It is significant that Dr. Dye does not discuss the place of philosophy, psychology and the social sciences in the proposed world view. The division of reality into physical and spiritual realms perhaps leads to a reduction of the importance of sciences other than physics and chemistry. Indeed, Dr. Dye may be asked the question whether he considers psychology and philosophy to be sciences. The view of science is Cartesian in that 'science treats only the physical part of our total environment'. Dr. Dye pictures reality as a circle which is split into two parts — physical and spiritual reality — by a line running through the center of the circle. Man is a being that lives along this line. This view reminds us of the Thomistic split-level universe and most of the comments and problems in the view are inherent here.

(2) The postulational approach to world view leads to the problem that if the postulates are consistent (i.e. contradictory statements cannot be derived) they are not complete. And if not complete (i.e. some statements cannot be derived from the postulates) more postulates are needed. Some other postulates might be: the authority of the Bible, the validity of the scientific method (or, why do different experiments converge to the same result). And if other postulates are needed the relative importance of them becomes a problem. By what standard shall this be judged? Would this standard also become a postulate? It is doubtful whether this sort of approach wil lever lead to a satisfying world view. The very manner of this approach indicates an excessive attachment to, and over-estimation of mathematics and physics and the role they must play in the proposed world view.

(3) The author continually draws a distinction between 'raw' data and 'processed' data. He writes, 'the bare observation that a pointer on an electrical meter indicates some particular value . . . has no significance in itself. It is what we might call a 'raw' datum . . . . To interpret this raw datum in terms of the number of decaying carbon-14 nuclei, however, involves considerable data-processing, taking advantage of many theoretical notions' (p. 21). The distinction is valid but not helpful. Science is never concerned with 'raw' data. The pointer on the electrical meter shows that a selection and a reduction of reality has taken place. A lot of work and theory has already been used before the reading is taken and its value noted. We should not confuse 'random' data with 'raw' data. Especially in the social sciences the 'raw' data can hardly be considered to be just that. The author is aware of the problems inherent in interpretation of data but does not provide a satisfactory method of doing this in a Christian way. There is room here for a thorough discussion.

(4) The author's view of the special sciences and their tasks is open to criticism. For example, his position on mathematics is essentially a logistic one (a view expounded by Russell and Frege). A mathematician may resent being relegated to the Limbo of logic and would be surprised to learn that 'mathematicians spend their time developing new logical connections between well-defined terms using axioms (rules of thought) and theorems (logically necessary consequences)' p. 36.

More points could be raised but this will indicate some of the problems that should be studied and answered. The author's work is valuable in bringing to the foreground that the Christian can have a joyful task *as Christian* in the sciences. He discusses a wide range of topics somewhat superficially. It would be good to introduce him to the Association for Reformed Scientific Studies and its publications. Especially the monographs by Runner, Van Riessen and Van der Laan. An able student and anyone interested should read this book together with these monographs. This will be found very worthwhile in illustrating two rather divergent ways of looking at the same problem from a Christian point of view. The varied and extensive reading list at the end of Dr. Dye's book does not contain one reference to these writers. It would be mutually beneficient to have them meet.

The book is attractively bound and there were practically no spelling errors.

Gerald Van Belle.

SPLIT ON DOCTRINE AVERTED IN NEW ZEALAND

(Presbyterian Journal) — New Zealand Presbyterians have averted a feared split in the Church over theological liberalism, but there is still apprehension over how long the uneasy truce will remain.

It took six and a half hours of debate in the General Assembly, meeting in Wellington, to hammer out a statement on the resurrection of Christ.

The matter was touched off last Easter when Principal Lloyd G. Geering of the denomination's theological school published an article arguing against a resurrection of Christ's physical body. Evangelicals quickly asked for the Assembly to restate its belief in the historic doctrine of the resurrection. The controversy furnished the spark to organize a national Association of Presbyterian Laymen to restore the confidence of the people in theological training and to maintain sound doctrine.

CLASSIFIED ADS

Pay your advertisement when you send it in. See our standard-rates below:

Birth-announcements .. $4.00
Engagement-announcements $4.00
Marriage and anniversaries $6.00
Notifications of death $5.00

"For Sale" and "Want" advertisements up to 30 words $4.00. Every word more 15¢.

For "letters under number" 50¢ extra.

—

Send your payment together with your ad to:

Christian Courier
Box 312, Station B,
Hamilton, Ont.

With gratitude to God we announce the arrival of our chosen daughter

ELLEN EVELYN

Mr and Mrs. John Jongman.

125½ Lacroyx St.,
Chatham, Ont.

Our God, the giver of all life, again gladdened our hearts by giving us a son. We named him

NICOLAAS CHRISTIAAN

A brother for Charmanie Joy.

William and
Patricia Kinkel (Bokma).

R.R. 5, Simcoe, Ont.
Date: Tuesday, Dec. 13, 1966.

Glory to God.

Unto us was born Thursday, December 15 at 2:44 p.m.

SONJA ALIDA

weight: 8 lbs., 14 oz. 20½" long.

Join us in praising him who gave so richly.

Greta and
Chris Stoffel Overvoorde.

820 Watkins St., S.E.,
Grand Rapids, Michigan. 49507.

The Agassiz Christian School, in the beautiful Upper Fraser Valley of British Columbia, urgently needs:

A TEACHING PRINCIPAL

and

A TEACHER FOR GRADES 1 AND 2

Please send applications stating qualifications, experience and references to the secretary, J. M. den Boesterd, 8026 Morrow Rd., Agassiz. B.C.

The Canadian Christian School of Jarvis urgently needs

A PRIMARY GRADE TEACHER

by Januari 1967. Please send your application to the principal, Mr. T. Bergsma, R.R. 1, Jarvis, Ont. Telephone 587-2604.

WANTED

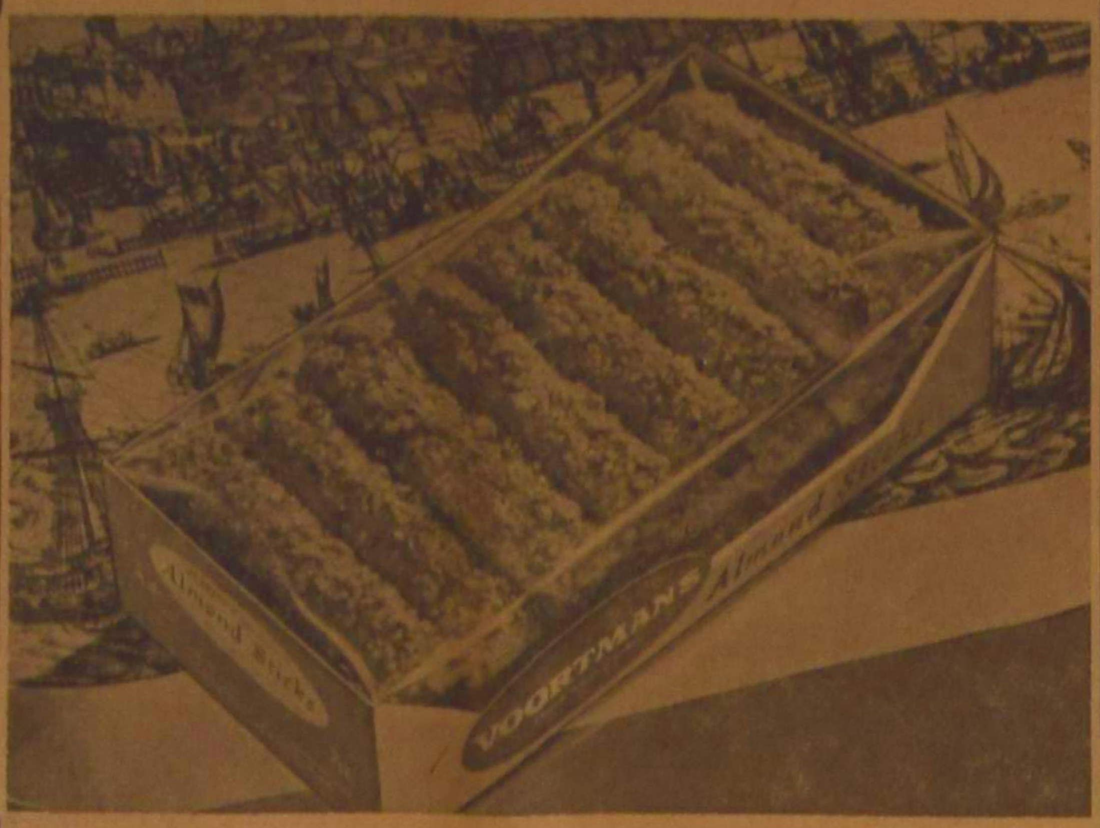
Female full time office and secretarial help is needed at the Hamilton District Christian High School. Please send applications, stating qualifications, references and experience to Mr. Peter Kroschell, Principal, 28 Athens St., Hamilton, Ont.

SALEM

Many readers of Calvinist-Contact are not yet members of the Salem Christian Sanitarium Association Inc.

Please, become a member by sending at least $2.50 annually to Salem, Box 33, Whitby, Ont., or write for information.

YOUR SUPPORT IS VERY MUCH NEEDED!

Enjoy **VOORTMANS**

DUTCH STYLE COOKIES

William Dam Seeds

See them grow ! ! !

English Catalogue FREE upon request.
WEST FLAMBORO, ONT.

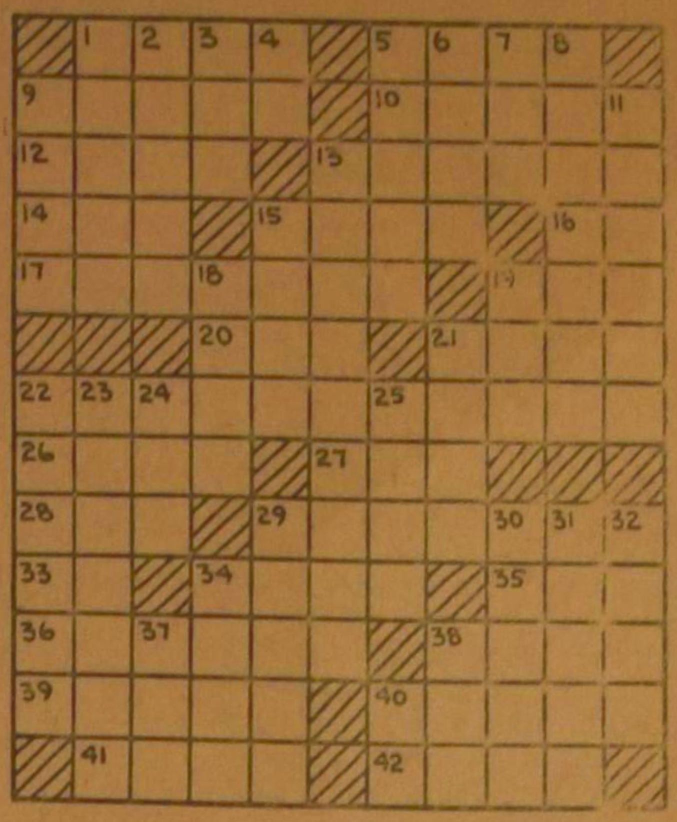
NIAGARA CHRISTIAN HOCKEY LEAGUE

	G	W	L	T	F	A	Pts.
St. Catharines	10	7	2	1	53	22	15
Hamilton	10	7	3	0	41	22	14
Brantford	9	5	4	1	28	26	11
Beamsville	11	0	11	0	15	66	0

Top Scorers in League

John Bergsma, St. Catharines	34
John Ludwig, Hamilton	19
Bill Schilthuis, Hamilton	14
Frank Buwalda, Hamilton	14
Jerry Teeuwsen, St. Catharines	14
Kees Oosterloo, Brantford	14

CROSS WORD PUZZLE

ACROSS
1. Seize
5. Clout
9. Greek philosopher
10. Small drum
12. Hotel charge
13. Mexican Mrs.
14. Harem room
15. Flock
16. From
17. Greet
19. Insect
20. Japanese kimono sash
21. Quote
22. Bride's attendant
26. Formerly
27. Greek island
28. Shoshonean Indian
29. Gnarled
33. Music note
34. Chair
35. Prayer
36. Inn
38. Overt
39. Wild duck
40. Awake
41. Mortar trays
42. Ghostlike

DOWN
1. Open space in forest
2. Assessment
3. Consumed
4. Hindu sacred tree
5. Cubic meter
6. Magic stick
7. Finnish seaport
8. Ontario's capital
9. Bow of a vessel
11. Roof tiimber
13. Tournament round
15. Tramp
18. Cipher
19. French river
21. Price
22. Declaims
23. Capital of ancient Syria
24. Sherbet
25. Owl's cry
29. Retains
30. Candle
31. All
32. Hollow
34. Fastener
37. Sea worm
38. Bullfight cry
40. Pen name of G. Russell

SOLUTION to previous Cross Word Puzzle

CONTENTS OF 1966

Leading Articles

Politics

FOREIGN

CANADIAN

Art

Church and Christian Organizations

Medical

Science

Miscellany

"Is de Gereformeerde Wereld Veranderd ?"

Vraaggesprekken met enkele leidinggevende personen in Nederland

Enkele maanden geleden is op de boekenmarkt in Nederland een boek van drs. G. Puchinger verschenen, getiteld: Is de gereformeerde wereld veranderd? De titel geeft echter niet de juiste inhoud van het boek weer, want dit is slechts één van de vragen die drs. Puchinger stelde aan mannen zoals dr. Drees, prof. de Gaay Fortman, profs. Kamphuis en Veenhof, Mr. Meynen, dr. Visser 't Hooft en vele anderen. Het overgrote deel van het boek wordt in beslag genomen door de antwoorden die genoemde heren geven op vragen over herinneringen uit het verleden, over hun opinie betreffende bepaalde personen, waaronder Kuyper, Talma, Colijn, Schilder en vele anderen. Eveneens houden zich sommige vragen met politieke en kerkelijke problemen bezig. Over oecumene, de kwestie-Geelkerken en de Indische kwestie worden b.v. vragen beantwoord.

Over de onderwerpen als zodanig wordt niet diep gediscussieerd. Toch is dit een zeer lezenswaardig boek, dat aan het nadenken zet. Vandaar dat wij in een volgend artikel op enkele gemaakte opmerkingen, die wij in dit eerste artikel publiceren, nog eens willen doorpraten.

De citaten die wij uit het boek hebben overgenomen zijn dan ook enigszins met dit vooropgestelde doel gekozen.

Dr. Willem Drees

Troelstra

"Troelstra is werkelijk een buitengewone figuur geweest. 1918 was voor hem een tragisch moment. Onder de indruk van de gebeurtenissen i- Duitsland en Rusland heeft hij de illusie gehad dat ook Nederland een ommekeer zou beleven, maar het partijbestuur van de S.D.A.P. en het bestuur van het N.V.V. waren volstrekt tegen elke gedachte aan een greep naar de macht. De voorzitter van het N.V.V., Oudegeest, zei: "Ik doe niet mee!" Maar Troelstra was opgewonden, en de revolutie leefde eigenlijk alleen in zijn fantasie op dat moment. Schaper heeft later Troelstra's aftocht in de Kamer gedekt, en zich daarbij goed geweerd, hoewel hij de actie van Troelstra afkeurde. Want Schaper en Vliegen mochten vaak fel zijn geweest, ze waren nuchter en zakelijk, en stonden menigmaal, en vooral in 1918, heel kritisch tegenover Troelstra, en zij wezen zijn revolutionaire fantasieën af."

Colijn

"Colijn had in de dertiger jaren de moed om impopulaire maatregelen te nemen, want daarin steekt inderdaad een element van moed, al vonden wij zijn beleid zeer onjuist. Daarbij kon Colijn sterk suggereren. Neem nu de devaluatie: in het begin van de crisis had Colijn steeds gezegd dat devaluatie twijfelachtig in zijn voordelen en zelfs fataal in de gevolgen zou zijn, iets wat velen, ook ik, natuurlijk bestreden. Maar toen hij dan eenmaal tot devaluatie moest overgaan, verklaarde hij aan het Nederlandse volk: maak je niet ongerust, je zult er niets van bemerken! En zo heeft hij wel meer met te grote stelligheid meningen uitgesproken, die achteraf niet geheel met de werkelijkheid overeenkwamen of zelfs met elkaar in strijd waren. Maar door zijn persoonlijk gezag maakte hij soms de indruk dat hij gelijk had. Colijn had nu eenmaal een sterk overtuigende kracht."

Mr. Meynen geeft hetzelfde beeld van dr. Colijn en prof. Veenhof zegt over hem o.m.: *"Mijn bezwaar tegen hem is, dat hij zich m.i. te onbewogen toonde tegenover de verschrikkelijke ellende van de werkloosheid van de dertiger jaren."*

Het beginsel

"Maar wat voor mij erg van belang is bij de anti-revolutionairen is dit: bij hen heeft men vroeger heel wat zaken die zij wensten als absoluut godsdienstig beginsel *voorgesteld! Als wethouder van sociale zaken van Den Haag deed ik eens een voorstel om de naam "Burgerlijk Armbestuur" te wijzigen in "Dienst voor Maatschappelijk Hulpbetoon". De Raad nam het voorstel aan, maar de oude anti-revolutionaire voorman H. de Wilde schreef er een brochure tegen; het was in strijd met de A.R.* beginselen, *en hij waarschuwde tegen vervaging van de* beginselen! *Nu heb ik er altijd alle bewondering voor, zoals de gereformeerden steeds hun eigen armen hebben verzorgd . . . thans is echter de Algemene Bijstandswet met algemene instemming aanvaard, en is bijstand een zaak van* recht. *Die ontwikkeling is voor mijn gevoel een waarschuwing niet te veel op godsdienstige beginselen te grondsvesten! Maar in menig opzicht heb ik veel respect voor de gereformeerden, met name voor hun principialiteit en vooral voor hun offervaardigheid."*

Prof. Mr. W. F. de Gaay Fortman

Fabius (doceerde rechten aan de V.U.)

"Toch was het ook wel boeiend (om bij dr. Fabius op bezoek te gaan), en ik was niet benauwd voor hem, trouwens wat wil je, je kwam toch nooit aan het woord. Hij sprak eigenlijk alleen over Groen en diens tijd. Soms ook over Talma, ". . . aan wiens Christenzijn (hij werd door sommigen voor socialist uitgemaakt, P.T.) nooit *of te* nimmer *getwijfeld mocht worden, maar die geen studie van de* beginselen *gemaakt had!" Verder mochten we van Fabius nooit vergeten dat de liberalen onze grote vijanden waren. En dan het gevaar van Rome, ". . . ja, zelfs zo, dat we voor het eerst in de geschiedenis van het Koninkrijk beleven moeten dat een* rooms-katholiek (*Ruys*) *minister-president is geworden"."*

Colijn en de oorlog

"Maar ik ben zeer geschokt geweest door zijn 'Op de grens van twee werelden'. (Een boek dat verscheen in 1940 en waarin de overwinning van Duitsland als een voldongen feit werd voorspeld, P.T.) *Ik kocht het om het verlossende woord te lezen, maar dat was een* bittere tegenvaller. *Ik hoorde hem in de oorlog nog tweemaal . . . en daarbij stimuleerde hij het verzet, al was hij over de uitkomst van de oorlog toen nog pessimistisch — waar op dat moment ook alle reden voor was. Van beide keren herinner ik mij nog hoe hij aan het eind van de vergadering met ons bad: dat was hartverwarmend. . . . Hij was op die bijeenkomsten volstrekt compromisloos tegenover de Duitsers en stelde duidelijk: ze mogen niet aan onze school, onze kerk en onze organisaties komen!"*

Mr. J. Meynen

Op het openbare lyceum te Dordrecht

Mr. Meynen, die van 1945-1946 minister van Oorlog was, bezocht van 1913-1920 het openbare gymnasium te Dordrecht, wat voor de zoon van een gereformeerd predikant niet altijd even plezierig was.

"Zo, dus jij bent Jopie Meynen, de zoon van de fijne dominee," zo vroeg de leraar in natuurgeschiedenis de twaalf-jarige Jopie en stuurde hem meteen naar het geraamte van een aap en zei: "*Bekijk die gorilla maar eens, waar je grootvader van afstamt, al leert je vader dat je van Adam afstamt.*"

Verder vertelt Mr. Meynen, hoe hij als lid van de oratorische vereniging uit één van de drie briefjes een onderwerp mocht kiezen om over te spreken. "*. . . Maar toen ik aan de beurt kwam voor een improvisatie stond op alle drie briefjes DE SCHOOLSTRIJD geschreven, en ik moest dus weer over de schoolstrijd praten . . . .*"

Mr. Meynen vervolgt: "*Daar stond een goed tegenwicht tegenover: ik ben drie jaar op de J.V. Calvijn geweest, en daar heb ik bepaald veel geleerd. Niet alleen om inleidingen te maken volgens de boekjes van Vonkenberg, maar in het algemeen om je mond open te doen, en om vragen te stellen, en vooral om het, ook na een lange discussie, toch niet met elkaar eens te zijn.*"

Wijs advies van Anema

"Anema bouwde zélf op, niet in 'disciplinaire' lijn (het nauwkeurig volgen in de voetstappen van Kuyper, e.a., P.T.), *maar in eigen denklijn. En Anema kon dan zo heerlijk met zijn eigenaardige accent zeggen: "En denk er nou wel om, omdat Kuyper 't zo zegt moet je 't niet geloven! Als je een man van wetenschap wilt worden,* begin *dan niet met allemaal vooropgezette waarheden, maar bestudeer de vraagstukken helemaal zélf!"*

"Indrukwekkend was ook zaterdag om 12 uur het gebed, waarmee Anema de collegeweek sloot, dat zal ik mij altijd blijven herinneren."

Toekomst van de Gereformeerden

Drs. Puchinger beëindigde het gesprek met de vraag: "Ziet u de toekomst van de gereformeerde wereld met vertrouwen tegemoet?"

Hierop zei Mr. Meynen onder meer:

"De toekomst, zoals die zich op 't ogenblik ontwikkelt, zie ik inderdaad met vertrouwen tegemoet. Ze ontwikkelt zich in de richting van het uitdragen, het beleven en het tónen van het Christendom. Zo lang dat leeft en sterker gaat leven, zo lang acht ik de invloed van de secularisatie, hoewel ze groot is, toch niet fnuikend.

En dan nog dit. Wij hebben geleerd als gereformeerden veel te aanvaarden wat vroeger niet kon: sport (zelfs op zondag), toneel en dansen — maar het moet alles zó gebeuren, dat gebed en dankzegging er voor op hun plaats blijven."

Prof. C. Veenhof

(Hoogleraar aan de vrijgemaakt-gereformeerde theologische Hogeschool te Kampen)

Veranderingen in de gereformeerde wereld

"Het dominerende is naar mijn overtuiging dat het radicale zoeken van Gods Koninkrijk, en het alles daaraan ondergeschikt maken, achteruit is gegaan. In vroeger dagen was bij velen Gods Koninkrijk alles. En dat is nu niet meer zoals vroeger. Zeker, in de beweging rondom Groen en Kuyper waren onzuivere elementen, maar men was toch geweldig gegrépen door de vreze des Heren. Ik geloof dat daarna de verwereldlijking is opgetreden. Men keek naar het stemmenaantal, probeerde verworven posities te sauveren, er kwamen massale, zichzelf verheerlijkende herdenkingen, — maar uit de gesprekken met catechisanten merkte ik dat er in de gezinnen heel weinig concreet over het dienen van God, over het leven des geloofs, over zonde, genade en verlossing gesproken werd. En de kennis van de Schrift neemt op een ontstellende wijze af."

"Het verschijnsel van het verslappen van de band aan de confessie is een ernstig verschijnsel," zo vervolgt prof. Veenhof. *En men moet daaraan alle aandacht geven in een tijd van neergang. Maar het is niet het* eerste en beslissende. *Evenmin als het* handhaven *van de belijdenis het eerste en beslissende is in het leven van de kerk en de gelovigen. Dat kàn, de geschiedenis bewijst het, zelfs gepaard gaan met religieuze afval. De farizeeërs waren zeer orthodox. En wij werden in 1944-45 geschorst door mensen die de confessie stipt wilden handhaven. Het* eerste en beslissende *in het leven van de kerk en de gelovigen is het levende geloof, de levende geloofsgemeenschap met God in Christus. En in onlosmakelijk verband daarmee de* vreze des Heren, *het leven uit en naar het levende Woord van God."*

We moeten stoppen met het citeren, hoewel er nog vele interessante en behartigenswaardige opmerkingen in het boek voorkomen. Deze kunt U echter zelf lezen, wannee U het boek bestelt.

P.T.

---

* Is de gereformeerde wereld veranderd? Uitgever: W. D. Meinema N.V., Delft. Prijs: f8,90.

Kerknieuws

CHR. REF. CHURCH

Beroepen

te Collingwood, Ont., G. Hoytema te Cobourg, Ont.

te Regina, Sask., P. Dekker te Bellflower, Cal., U.S.A.

Bedankt

voor Blyth, Ont., J. A. Quartel te Hamilton (Immanuel), Ont.

voor Iron Springs, Alta. en Dundas, Ont., H. Mennega te Dresden, Ont.

voor Jarvis, Ont., J. Joosse te Georgetown, Ont.

DEZE KINDEREN VONDEN OUDERS DOOR BEMIDDELING VAN DE ADOPTIEDIENSTEN IN ONTARIO

Photos courtesy Toronto Telegram

Gelukkige Kinderen in Gelukkige Tehuizen

DEZE KINDEREN ZIJN BESCHIKBAAR VOOR ADOPTIE

TOM—is een blijde, actieve en nieuwsgierige 5-jarige jongen. Hij is nu in een pleeghuis waar tevens drie andere kinderen zijn en zij gaan uitstekend met elkaar om. Tom is echter een klein mannetje dat ervan houdt om elke morgen erop uit te gaan op een parmantige wijze om de bewaarschool te volgen. Hij is een stevige kleine Noord-Amerikaanse Indiaan en er is weinig bekend omtrent zijn ouders of familieafkomst. Tom is Rooms-Katholiek, heeft bruine ogen en haar met een donker uiterlijk en elke inch in hem is een trotse Indiaan. Tom gaat over naar zijn nieuwe ouders op zijn eigen zonder enige kennis van zijn achtergrond.

DOROTHY—de 14-jarige Dorothy, door echtscheiding van haar eigen ouders gescheiden zoekt nu ouders door adoptie. Deze teener heeft een prettige aanleg, doch zij kan bokkig zijn wanneer zij ontstemd is. Zij accepteert discipline goed en heeft een vriendelijke houding tegenover mensen en het leven. Zij doet haar schoolwerk in de 8ste klas vrij behoorlijk. Dorothy is een verwoed lezeres en heeft een buitengewoon geheugen. Dit meisje ziet er aardig uit, heeft bruine ogen en lichtbruin haar, geniet een uitstekende gezondheid en heeft nimmer enige ernstige ziekte gehad. Een niet te jong Protestant echtpaar met begrip, liefde en vriendelijke discipline kan nu Dorothy's ouders worden door adoptie. Indien U denkt dat zij als gezinslid bij U zou passen, laat ons dan iets van U horen.

HUGH EN ADELAIDE—Hugh 7 jaar en Adelaide 8 jaar zijn broer en zuster die bij elkaar willen blijven. Hun afkomst is Engels en Pools. Adelaide is in de 3de klas en een uitstekende leerling. Zij heeft een middelmatig figuur met bruine ogen en haar, een bijdehand meisje met een grappig neusje en puntige kin — zeer aantrekkelijk uiterlijk. Dit stille en terughoudende meisje is geneigd om schuw tegenover vreemden te zijn. Hugh is een keurige, lichtgebouwde jongen met een lichte blanke huid, bruine ogen en haar, rond gezicht, een aantrekkelijke verschijning. Hij is een normale, gemiddelde leerling in de 1ste klas, doch een uitgaande, vriendelijke en actieve knaap. Hugh en Adelaide zouden in een rustig tehuis het gelukkigste zijn en zij zouden broers en zusters vlot accepteren zowel als hun Rooms-Katholieke ouders.

JIMMY—laat zijn eigen gedachten gaan en kan worden geleid doch niet gedreven. Hij gaat naar de bewaarschool waar hij met zijn handen goede vaardigheid vertoont en volmaakt tracht te zijn. Jimmy is 4 jaar en van Schotse en Ierse afkomst. Hij heeft een gezet figuur met blauwe ogen, blond haar en bolle wangen. Deze jongen is gevoelig en heeft een diepe verknochtheid, doch kan door vreemden, indien ze geduldig en niet overhaast zijn, worden overgehaald. Protestantse ouders, die Jimmy adopteren dienen kalm aan te doen en hem naar hen toe te laten komen, doch zodra hij hen geaccepteerd heeft zal er een trouwe en blijvende band ontstaan.

POLLY en DORIS—zijn zusters die tezamen wensen op te groeien met haar eigen ouders door adoptie. Zij zijn 4 en 5 jaar oud. Polly de 5-jarige gaat naar de bewaarschool en is licht gebouwd met bruine ogen, lichtbruin haar en een fraai uiterlijk dat verbrandt tot een roomachtig goudbruin. Zij heeft een aantrekkelijke, waakzame uitdrukking doch is al te bezorgd om te behagen en heeft ouderlijke zekerheid nodig voor absolute ontvankelijkheid zodat zij onstuimig en ondeugend kan worden. Dit meisje is een gevoelig, middelmatig, gezond kind van Angelsaksische afkomst. Doris is mollig met mooie blozende wangen, bruine ogen en licht steil bruin haar. Zij is pienter en aantrekkelijk om te zien. Een knap gezond meisje dat nog niet naar school gaat en van het leven zal genieten als zij en Polly Rooms-Katholieke ouders kunnen vinden die bij haar passen.

JACK—is een echte levendige kwibus omdat hij altijd in de weer is. Hij is moeilijk voor zichzelf en diegenen die met hem omgaan omdat hij voortdurend de aandacht vergt. Jack is 9 jaar. Protestant, slank en gespierd met blauwe ogen en zeer blond haar. Deze jongen heeft een stevig gebeente en fijne gelaatstrekken. Hij is een schrandere jongen, doch te druk en geïnteresseerd in vele andere dingen dan om zich te bemoeien met schoolwerk. Hij zal het echter in de 3de klas wel halen. Deze actieve jongen heeft rijpe en standvastige Protestantse ouders nodig die hem op zijn gemak kunnen stellen en zijn overtollige energie in produktieve en opbouwende gebieden kunnen leiden.

LAURA—is een 3½-jarig Rooms-Katholiek kind van Ierse en Noorse afkomst. Zij is slank met blauwe ogen, kastanjebruin haar en een aardig roomachtig gezichtje. Haar gelaatstrekken zijn fijn en knap. Zij is zeer aantrekkelijk en een hoogst bekoorlijk meisje. Haar gezondheid is goed en zij ontwikkelt zich normaal. Zij is een rustig klein meisje, doch wordt zeer opgewonden als zij uitgaat, aangezien haar huiselijke omgeving erg rustig is. Een geschikt aanvaardbaar tehuis is voor Laura nodig, waar zij langzaam aan uit haar schulp kan komen en in staat zal zijn om te accepteren en dan met plezier aan spelletjes kan meedoen.

BOB—is 11 jaar en is een rustig, aanvaardend type van een jongen die aanmoediging en steun van Protestantse ouders nodig heeft. Zijn eigen familie en tehuis hebben hem in de steek gelaten en hij dient opnieuw te beginnen met betrouwbare ouders en een stabiel tehuis. Hij is uitgerust om het leven te aanvaarden aangezien hij gezond is, van doorsnee intelligentie en een goed uiterlijk met donkere blauwe ogen, bruin haar, een heldere teint en regelmatige gelaatstrekken. Een niet te jong Protestant echtpaar zou Bob veel kunnen aanbieden in een omgeving van liefde en aansporing.

KEITH en SAM—8-jarige Keith is beschermend en innig voor zijn jongere broer Sam, 5 jaar. Daarom zijn de wensen voor adoptie van deze jongens "een tehuis voor ons beiden en wij blijven bij elkaar". Keith is van gemiddeld postuur met een slank figuur, blanke huid, blauwe ogen en bruin haar. Hij geniet een goede lichamelijke gezondheid en maakte goede vorderingen op school. Deze vriendelijke en uitgaande jongen heeft heel wat liefdevolle attentie nodig daar hij in zijn kort bestaan wel eens een erg verstoord jongetje was. Sam is een goed geschapen jongetje, blond en aantrekkelijk. Hij is gelukkig en uitgaande doch soms kan hij onstuimig en vechtlustig zijn. Gewoonlijk is hij erg charmant en lief. Hij geniet een goede gezondheid en schijnt in alle opzichten een zeer normaal jongetje te zijn. Deze jongens hebben behoefte aan Rooms-Katholieke ouders—NU!

Gelieve zich te wenden tot de plaatselijke maatschappij voor kinderhulp of tot:

THE DEPARTMENT OF PUBLIC WELFARE
PROVINCE OF ONTARIO
PARLIAMENT BUILDINGS, TORONTO

HONOURABLE JOHN ROBARTS
Prime Minister

HONOURABLE JOHN YAREMKO
Minister of Public Welfare

De Westkust van Canada

(Canadian Scene) — Op vele plaatsen langs de gehele westkust van Brits Columbia dringt de zee in diepe, steile inhammen het land binnen, de bergen als het ware tegemoet. Alles bij elkaar gemeten zouden we daar dan ook in rechte lijn wel een kustlijn hebben van 7000 mijl. Bovendien liggen er ontelbare eilanden, de toppen van een onderzees gebergte, waardoor de golfslag van de Stille Oceaan wordt gebroken en men hier duizenden mijlen beschut water aantreft. Aan de andere zijde ligt Brits Columbia, ingesloten door de Rocky Mountains. Er is een tijd geweest, dat deze provincie zich door die geweldige oceaan aan de ene kant en de reusachtige bergmassa aan de andere, zeer geïsoleerd voelde. De Stille Oceaan is 5000 mijl breed en Canada, op één na de grootste landmassa ter wereld, strekte zich uit tot aan St. John's, de hoofdstad van de meest oostelijke provincie en 4000 mijl verwijderd in vogelvlucht. Door dat gevoel van geïsoleerdheid echter is men er hier aan gewend geraakt zichzelf te helpen, waardoor de inwoners thans op materieel gebied de meest bevoorrechte mensen zijn in Canada.

Brits Columbia is op een na de rijkste provincie wat betreft rijkdom en koopkracht per hoofd. Het gemiddeld inkomen bedroeg in 1965 $2.236 per jaar; in datzelfde jaar was er $33.600,00 aan cheques uitbetaald uit particuliere bankrekeningen. Brits Columbia heeft een oppervlakte van 234.403.200 acres, waarvan 58 procent uit bos bestaat en slechts 2% beschouwd wordt als geschikt voor bebouwing. Van 1951 tot 1961 breidde de bevolking zich uit van 1.165.200 tot 1.629.000 zielen en aan de hand van berekeningen wordt verwacht, dat dit getal tegen 1975 tot 2.370.000 gestegen zal zijn.

Een van de voornaamste dingen, waardoor de mensen zich tot Brits Columbia voelen aangetrokken is het zachte klimaat. De gemiddelde temperatuur in Victoria, de hoofdstad van de provincie, is n.l. 50,2°, variërend van 39,2 tot 60 graden.

Brits Columbia heeft altijd met bijna onoverkomelijke transportatie-moeilijkheden te kampen gehad, maar bezit thans een magnifiek transportatie-systeem, met 4.329 mijl spoorlijn. Het vliegveld in Vancouver is de trots van het noordwesten wat internationaal luchtverkeer betreft, met lijnen naar het oosten, het zuiden, het noorden en over de Stille Oceaan. Het heeft 27.000 mijl verkeersweg, waarvan 6.000 mijl geplaveid en 11.000 grintweg. Door de boogvormige kustlijn in deze provincie ligt hier de kortste verbinding van het Noordamerikaanse vasteland met het Verre Oosten over het noorden van de Stille Oceaan. De internationale vrachtvaart en de kustvaart hebben zich dan ook van 1958 tot 1964 verdubbeld. Vancouver doet alleen nog maar onder voor Montreal wat de totaal verscheepte tonnage betreft.

In 1952 begon men aan de eerste oliepijplijn door de provincie en thans zijn de olie- en gaspijplijnen een belangrijk onderdeel van het transportatienetwerk. Ook electriciteit speelt een grote rol. De hoeveelheid waterkracht hier beschikbaar is de grootste in Canada op het gebied van gewone minimum stroomsnelheid. In 1964 kwamen de regeringen van Canada en de V.S. tot overeenstemming over de aanleg van drie grote dammen in de Columbia Rivier. Het aantal mensen, dat hierbij in de komende vijf jaar betrokken zal zijn is 3700 met een totaalsalaris van $40 miljoen per jaar, en het gevolg wordt een van de grootste waterkrachtcentrales voor de zich op snelle voet uitbreidende industrie.

De bossen van Brits Columbia leveren 75% van het Canadese timmerhout, 94% van het vurenhouten multiplex, 100% van het rode cederhout voor dakbedekking, 22% van de pulp en 14% van het kranten- en andere soorten papier.

In het kader van een vlot toekomstig beleid heeft de regering van Brits Columbia reeds 79 miljoen acres hiervoor beschikbaar gesteld met bepaalde oogstvoorschriften en verplichte herbebossing. Op deze manier verzekert men zich dus van een voortdurende aanwezigheid van grondmaterialen. Hoewel de periode van 1954 tot 1964 werd gekenmerkt door een enorme toename in het gebruik van houtprodukten en multiplex, had toch de meest opvallende toename plaats in de pulp- en papierindustrie. Men verwacht dat in 1975 de totale pulpproduktie de 7 miljoen ton zal bereiken.

De geologische gesteldheid van de provincie heeft groei van de landbouw in de weg gestaan. Er is wel een flinke export van fruit, hulst, snijbloemen, kleine vruchten, kwekerijprodukten en rasvee, maar in het algemeen is de landbouw toch wel aangewezen op het gebruik in eigen provincie. De eerste grote appelboomgaard in Brits Columbia dateert uit 1867. De Okanagan Valley brengt thans ongeveer zes miljoen kisten appelen voort. De landbouw staat met de opbrengst van haar produkten op de vierde plaats na bosbouw, mijnbouw en toerisme, met een totaal bedrag van $156½ miljoen in 1965. Volgens de volkstelling van 1961 zijn er 20.000 boerderijen, waarvan een-derde kleiner is dan 10 acres, terwijl slechts 53 procent gerekend kan worden als een commerciële onderneming.

Er is in B.C. op het ogenblik een grote opbloei in de mijnbouw. Men is bezig met de bouw van 9 nieuwe mijnen, die men in 1967 in gebruik hoopt te kunnen nemen. De belangrijkste hiervan is de Sullivan Mijn in Kimberley, en het erts van deze mijn, die een van de grootsten in de wereld is waar lood, zink en zilver wordt gevonden, wordt verwerkt in de smelterijen in Trail.

Ook de visserij, waarmee 20.000 mensen hun brood verdienen is belangrijk. De opbrengst van de vis die aan de markt gebracht is bedroeg verleden jaar $85 miljoen. Zalm, haring en heilbot vertegenwoordigden 90% van de totale opbrengst.

De industrie is enorm gegroeid dank zij de beschikbaarheid van grondstoffen, goedkope electrische stroom, de bevolkingstoename en de groeiende handel met het buitenland. De totale produktiewaarde is in de afgelopen 20 jaar meer dan 4½ keer zo groot geworden en bedroeg in 1965 ruim $2,881 miljoen. Volgens een rapport van het Department of Labour waren er halverwege dit jaar 711.000 arbeiders werkzaam in de industrie, hetgeen 231.000 meer is dan in 1955; het totale bedrag aan lonen en salarissen bedroeg $2,728 miljoen, wat $1,363 meer is dan in 1955; en het gemiddelde weekloon bedraagt $104.64, $38.64 meer dan in 1955.

—Overgenomen uit een Royal Bank of Canada Monthly Letter.

De brandstof in de wereld tegen 1980

Vele lezers zullen zich nog de krantenartikelen herinneren waarin de zorg werd uitgesproken over de kolenvoorraad voor de toekomst. Vandaag wordt de kolen steeds meer verdrongen door olie. Mijnen worden gesloten en onlangs hebben we kunnen lezen dat mijnarbeiders in Limburg worden omgeschoold om daarna in de DAF fabrieken te gaan werken.

De Organization for Economic Co-operation and Development heeft onlangs in haar vergadering meegedeeld dat er voor de eerste 14 jaar voldoende olie en kolen beschikbaar is, terwijl men verwacht dat de vraag tegen 1980 zal zijn verdubbeld. Noord-Amerika zal 60% meer nodig hebben, West-Europa 30% en Japan 10%.

De hoeveelheid grondstoffen om atoomenergie op te wekken is er voldoende en tegen 1970 zal de atoomenergie mee gaan spreken. Tegen 1980 zal Amerika 35% atoomenergie verbruiken, West-Europa 45% en Japan 25%.

We zullen dus voorlopig nog niet in de kou of zonder licht behoeven te zitten.

World Wide Travel Service

300 WILSON AVE. (Bathurst/Highway 401)
DOWNSVIEW, TORONTO, ONT.

Het enige door alle lucht- en scheepvaartmaatschappijen erkende Nederlandse reisbureau in Toronto.

Wij komen bij U thuis Uw reis bespreken.

Laat Uw reisproblemen onze zorgen zijn.

ADRIAAN LIMBERTIE

's avonds HI 4-8280

ME 5-5661

Naarmate het abonnementen-aantal groeit worden wij in staat gesteld om verbeteringen aan te brengen

Er is een gestadige groei, maar toch is het ideaal nog niet bereikt. Dit ideaal is:

Calvinist-Contact in elk Christelijk Gezin

Het nieuwe jaar ligt voor ons en we doen een beroep op U om mee te werken aan de vervullng van dat prachtige ideaal.

Spreek met Uw familieleden, vrienden en kennissen over

"Onze Krant"

(Knip langs deze lijn)

ABONNEMENTSFORMULIER

Aan: CALVINIST—CONTACT
BOX 312, STATION "B"
HAMILTON, ONTARIO

Wilt U direct Calvinist-Contact zenden aan:

NAAM: ....

POST ADRES: ....

....

Aangebracht door:

NAAM: ....

POST ADRES: ....

....

Als aanbrengpremie heb ik uitgezocht de volgende titel:

1e keus ....

2e keus ....

Abonnementsprijs voor Canada $5.00 per jaar. Voor andere landen $6.00 per jaar. Betaling per cheque is 15¢ extra.

Wat mocht ik niet vergeten?
O ja . . . .
Ik moet nog abonnees werven
voor Calvinist Contact,
want, hoe meer abonnees des
te beter het blad kan worden.

Mooie premie boeken voor Uw hulp

HET KOST U NIETS om in het bezit te komen van een aantal mooie en goede boeken. U behoeft alleen het gesprek op Calvinist-Contact te brengen, als U op bezoek bent bij familie of vrienden, die ons blad nog niet lezen. De rest is niet moeilijk. De enige bepaling is, dat U tegelijk met de opgave van het nieuwe abonnement het abonnementsgeld van $ 5.00 opstuurt.

Voor elke nieuwe abonnee die U aanbrengt mag U een der volgende boeken kiezen:

ROME EN DE REFORMATIE, door A. S. Besselaar en J. Spoelstra.
Dit aantrekkelijk geschreven boekje handelt over "een eerlijk gesprek tussen de Roomse Kerk en de Kerk der Reformatie."

VERLEIDENDE GEESTEN, door Dr. A. B. W. M. Kok.
Een zeldzaam interessant boekje, dat U in het kort op de hoogte brengt met de dwaalleringen van verschillende sectarische richtingen.

RELIGIE ZONDER GOD, door prof. dr. K. Runia, dat een antwoord is op Robinson's "Eerlijk voor God".
Dr. Runia is de bekende hoogleraar in de dogmatiek aan het Reformed Theological College te Geelong, Australië, die in Australië en Nieuw-Zeeland zich in de theologische wereld een uitstekende naam heeft verworven.

HET RAADSEL VAN ONS LEVEN, door prof. dr. J. H. Bavinck. 5e druk.
Dit prachtige boekje van de zo bekende, vroegere zendingshoogleraar is een buitengewoon welkome leidraad voor het leven.

ZIJN ALLE GODSDIENSTEN GELIJK? door dr. J. Verkuyl.
Dr. Verkuyl heeft vele jaren in Indonesië gearbeid en is zodoende bekend met de wereldgodsdiensten. Als zodanig is hij de juiste man om deze veelgehoorde vraag te beantwoorden met een duidelijk 'neen' en tegelijk te verwijzen naar het christelijk geloof als het allesomvattende antwoord.

BRIEVEN UIT DE HEL, door C. S. Lewis.
Deze brieven, geschreven door Schroefstrik, staatssecretaris van de hel, aan zijn neef Galsem, vormen een schriftelijke cursus voor jonge duivels. Zij leren, hoe zij geraffineerd en subtiel de mensen in hun macht moeten krijgen.

DE ILLEGALE WERKER, door Anne de Vries.
Dit boek geeft een bijzonder belangwekkend aspect van de gehele verzetsstrijd. Het is een treffende, boeiende beschrijving van de typen van illegale werkers, en verder van hun leef- en werkwijze, van hun lotgevallen na arrestatie. Een spannende documentaire.

HET DUIVELSEILAND.
Een uitermate boeiend verhaal over de Franse strafkolonies geschreven door een ooggetuige genaamd Charles Pean.

SLOEBERKE SLOB, door W. Laatsman.
Velen houden van "Laatsman-boeken", omdat ze zo populair geschreven zijn.

HET EVANGELIE VAN THOMAS, door dr. R. Schippers.
Het evangelie van Thomas (dat niets te maken heeft met de ongelovige Thomas) is een apocrief evangelie met 114 woorden van Jezus. Benevens de vertaling van dit 'evangelie' bespreekt dr. Schippers de vraag of we hier te doen hebben met een evangelie, of er een afzonderlijke, eigen traditie is. Vragen die vooral met het oog op een afgesloten canon van de Bijbel van belang zijn.

DE NIEUWE WINKEL, door Toussaint Bokma.
De hoofdpersonen in dit boek zijn een vader, die een kruidenierszaak bezit, en zijn zoon, die de opvolger zal worden. Er ontstaat een conflict tussen vader en zoon. De vader wil de zaak op dezelfde voet voortzetten, maar de zoon wil de zaak uitbreiden en vernieuwen. Tenslotte geeft de vader toe, maar even daarna sterft de zoon.

•

Omdat wij tegenwoordig extra pagina's geven in de Engelse taal, zijn voor het aanbrengen van nieuwe abonnees nu ook Engelse boeken verkrijgbaar.

Voor elke nieuwe abonnee:

THE FLASHLIGHT, by Jean G. Fisher.
A little booklet, but a great story. Tom Perkins comes into conflict with his own conscience. He experiences a difficult time to find the right attitude. A fine story for children from 8-11 years old.

THE GUN, by John Vriesinga.
An exciting story of the experiences of three boys, and a gun. Boys, and girls too, of 8-11 years of age, will enjoy it tremendously.

MARTYR OF THE CATACOMBS
An emotion stirring chronicle of the persecution and triumphs of First Century Christians.

AND TO THE ESKIMO'S, by Stanley Ledyard.
The testing and trials of a modern Missionary adventure.

AMAZON MOON, by Rosemary Cunningham.
Deep and practical spiritual lessons drawn from thrilling accounts in the deep Jungles.

WHEN THE BAMBOO SINGS
By experienced Missionary Douglas C. Percy, a true life story of a young African and his love for a maid of another tribe.

JOHN THE BAPTIST, by Dr. F. B. Meyer.

MARTIN LUTHER, THE MAN, by Ruth Gordon.
The personality of Martin Luther, his character and purpose. A clasp between the Old and the New Testament. Portrays humility, courage, devotion.
The background to his God revealed doctrine of Justification by Faith.

Voor twee abonnees:

LIVING IN A NEW COUNTRY, by T. C. Van Kooten.
An interesting study on the integration of immigrants into the life of their new country.

THE STOWAWAY, by Wm. R. Rang.
Hendrik Tromp has one thing in mind; he wants to find his father. But he does not know where he has to look for him. He hides as a stowaway on "The Golden Horn", but is detected. What follows takes the readers (boys and fathers alike!) all along; they want to stick with Hendrik until he finds the solution.

A PREY TO SATAN
A moving story which is often filled with suspense. The main characters in this book are people of the Reformed Church.

IN THE MIRROR
This book is published in connection with the Centennial of the Christian Reformed Church in 1957. Dr. Kromminga reviews what the Christian Reformed Church has done, and ought to do. "In the Mirror" reflects theories and ideas which are sound in doctrine and wise in counsel.

MET ENGELS DE WERELD IN
Een handig en goed boekje om Uw kennis van het Engels wat op te halen.

